

Tribuna școlii

REVISTĂ SĂPTĂMINALĂ

Anul II Nr. 54

Simbătă 24 iunie 1972

12 pagini 1 leu

Ziua învățătorului

Între zilele lungi ale verii, celebrăm în fiecare an pe aceea dedicată truditorilor din școli, închinând o dată mai mult recunoștința noastră corpului didactic, oamenilor consacrați prin excelență viitorului patriei socialiste. Există în profesia de dascăl o trăsătură care îi acordă eminența între toate celelalte, îi dă caracterul fascinant și imprevizibil al unei aventuri spirituale. Învățătorul prefigurează ceea ce va fi, el trăiește și lucrează pe terenul mobil și plin de surprize al viitorului. La începutul a tot ceea ce este și a tot ceea ce va fi stă un învățător, se află răbdarea plină de noblețe și lucrul migălos al unui dascăl. Nu a fost puterea de a devina, de a descifra tainele lumii viitoare, chiar în sufletul și înclinațiile unui copil, nu a însemnat oare aceasta calitatea cea mai prețioasă, în tot cursul istoriei umane? Într-o societate dedicată viitorului comunist al patriei cu energiile mobilizate în sens constructiv, pentru împlinirea planului de construcție socialistă elaborat de partid, învățătorul își găsește locul său demn, își realizează condiția într-un mod mai adânc și mai plin de semnificații.

Ne aflăm în preajma unui eveniment politic important și plin de consecințe în viața economică, politică, și socială a țării: Conferința Națională a partidului. Întreaga națiune se află mobilizată în realizarea sarcinilor economice. Cadrele didactice pot raporta partidului că se află în plin efort de modernizare a învățământului, pot aduce mărturia celor peste zece mii de ateliere, ca pe o școală a muncii. Ele se află în aceste zile pe șantierele și pe ogoarele patriei, împreună cu elevii, sunt angajate în efortul constructiv al țării.

În vechime, învățătorul însemna în primul rând un maestru în arta vieții, era acela care îl conducea pe tânăr pe drumurile încă incerte pentru el, pe căile lumii celei mari. Astăzi orice învățător este un comunist mai mult, un cetățean angajat în vastul proces de educație socialistă. A spune aceasta este poate cel mai mare omagiu pe care îl putem aduce tuturor învățătorilor și profesorilor.

„Tribuna școlii“

71.508 lei — producția atelierelor școlare. Sute de mii de lei economii prin muncă patriotică.

Liceul din Drăgășani, cunoscut în tot județul pentru inițiativele sale în domeniul modernizării, a încheiat acest an școlar cu un bilanț bogat în realizări. Activitatea susținută desfășurată în atelierelor școlii, precum și cea de dotare la care și-au adus contribuția, muncind cot la cot profesori, părinți și elevi, a adus școlii beneficii de sute de mii de lei. Câteva cifre pe care ni le-a prezentat recent Gheorghe Chelărescu, directorul școlii, sint edificatoare.

71.508 lei reprezintă producția celor 6 ateliere care funcționează în școală. Numai trei dintre ateliere, cel de tâmplărie, de lăcătușărie și lucru manual au realizat beneficii de 21.614 lei, 13.784 și respectiv 14.400 lei. Merită subliniat faptul că în cea mai mare parte mobilierul școlii (mese, scaune, diverse aparate și piese pentru laboratoare, material didactic) a fost realizat în atelierelor liceului. De asemenea, contractele liceului cu întreprinderile locale au permis realizarea unor obiecte solicitate atât pe piața internă (încălțăminte pentru plajă, diverse tipuri de clești etc.), cât și pe cea externă (lădițe de ambalaj pentru Grecia, covorașe plușate pentru Olanda).

Între realizările acestui an se numără și sala de sport care s-a construit în întregime de către elevi și părinții acestora cu materiale provenite din demolări. Este o sală spațioasă, bine utilată la care s-au făcut economii de peste 100.000 lei.

Acum, în aceste zile premergătoare celor două mari sărbători ale poporului nostru, în liceu domnește o activitate entuziastă. Proiectele pe care

300 de finaliști ai concursului de economie politică

Zilele trecute s-a deschis la Bușteni prima tabără pentru elevii care au obținut locuri fruntașe la fazele județene ale Concursului de economie politică, organizat pentru prima oară în acest an școlar. Aici se va desfășura faza finală. În vederea pregătirii elevilor vor avea loc consultații și expuneri în legătură cu economia țării și cu programul de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate, ținute de profesori universitari și de cei 16 profesori care îi însoțesc. Elevii vor vizita obiective istorice și turistice. Cu sprijinul Cabinetului de partid județean, participanții se vor informa în legătură cu realizările cincinalului din țara noastră.

Pe șantierele patriei

Urmind exemplul părinților lor, elevii sint hotărâți să se dăruiască plenar avântului întregului popor. Ziarele acestea la Ministerul Educației și Învățământului s-au centralizat datele privind participarea tineretului școlar la acțiunile de muncă patriotică de pe tot cuprinsul țării. Astfel la lucrările din agricultură (I.A.S.-uri) în perioada 30 iunie — 30 octombrie, vor participa 185.200 elevi. Între 25 iunie — 15 septembrie vor participa, în trei serii, la lucrările de preparare a legumelor în fabricile de conserve 12.690 elevi. În perioada 25 iunie — 25 august, la construcții de căi ferate vor lucra 3.525 elevi, iar pe șantierele de drumuri vor fi antrenați 5.260 elevi. La lucrările din silvicultură, vor participa 1.917 elevi în perioada 25 iunie — 25 august.

În sfârșit, la realizarea construcțiilor școlare, vor participa 170.000 elevi.

De asemenea, în timpul vacanței, un mare număr de studenți vor participa la muncă patriotică pe șantiere și în agricultură.

Răspuns entuziast și unanim la chemarea partidului

Din prima zi de vacanță, mii, sute de mii de elevi au pornit însoțiți de profesori spre șantiere, fabrici și uzine, spre ogoarele încercate de holde, spre livezile grele de rod. Angajamentele lor sint entuziaste, însuflețitoare. Iată-le consemnate lapidar, pe cîteva dintre ele:

- 650 brigăzi de muncă patriotică din județul Bihor alcătuite din elevi și studenți și-au propus să ajute unitățile economice din agricultură la recoltarea păioaselor, transportul și depozitarea furajelor, întreținerea pășunilor, recoltatul legumelor și fructelor; îndiguirea malului drept al râului Crișul-Repede pe o distanță de 15 km, care va proteja o suprafață de 600 hectare de revărsarea apelor; terminarea șoselei naționale Nucet-Cimpeni; 6.000 elevi și studenți organizați în 25 șantiere locale ale tineretului vor participa la amenajarea drumului de acces Dumbrava Verde pe o distanță de 5 km.

- 35.000 de elevi din satele și comunele județului Brăila vor participa la: recoltarea a 5.000 tone legume; transportul și depozitarea furajelor pe o suprafață de 2.000 hectare; întreținerea pășunilor pe o suprafață de 15.000 hectare; stringerea a 10.000 kg plante medicinale; organizarea de 69 șantiere pentru construirea de obiective social-culturale; realizarea prin participarea la înfrumusețarea și gospodărirea satelor a unor economii în valoare de 10.000 lei.

- 8.053 de tineri din Alba Iulia, constituiți în 96 brigăzi s-au angajat să lucreze la drumul național 74 Alba Iulia-Cimpeni, la șantierele de construcții industriale și de locuințe; 1.433 tineri vor lucra în agricultură; 365 în silvicultură, la întreținerea plantațiilor.

- 18.000 elevi și studenți sibieni vor executa la sate lucrări în valoare de 2,5 milioane. 130.000 lei se vor realiza din lucrări desfășurate în silvicultură. Pînă la Conferința Națională a partidului se vor realiza prin munca patriotică a tinerilor 1 milion lei la lucrări finanțate și 30 milioane la cele nefinanțate.

Acestea sint doar cîteva fapte, cîteva cifre ale primelor zile de vacanță. Le-au urmat și le urmează altele. Munca este abia la început.

M. Robea

ACCENTE

CRONICĂ

În ziua de 19 iunie a.c. la Ministerul Educației și învățămîntului a avut loc prima ședință de lucru a noilor rectori, reprezentînd senatele universitare și consiliile profesoriale ale instituțiilor de învățămînt superior din țara noastră.

Consfătuirea a avut ca obiect dezbaterile și adoptarea măsurilor în vederea închiderii anului universitar și a pregătirii condițiilor pentru deschiderea noului an de învățămînt.

Dezbaterile s-au referit la desfășurarea sesiunii de examene, repartizarea absolvenților, organizarea practicii de vară și a activităților de muncă patriotică, pregătirea și desfășurarea concursului de admitere în instituțiile de învățămînt superior, elaborarea planurilor de învățămînt pentru noul an universitar și măsuri pentru îmbunătățirea activității de perfecționare a pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile de învățămînt.

În încheierea dezbaterilor, participanții la consfătuire au adresat o telegramă tovarășului Nicolae Ceaușescu prin care, în numele cadrelor didactice și al studenților, s-au angajat să depună toate eforturile în aplicarea programului de măsuri adoptat de către Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. pentru perfecționarea și modernizarea învățămîntului în concordanță cu cerințele actuale și viitoare ale economiei, științei și culturii.

Cursul de limba română pentru străini

Cele două volume ale Cursului de limba română pentru începători și avansați (însoțite de mașe cu discuri) apărute de curînd în Editura didactică și pedagogică se înscriu între publicațiile de profil ca un eveniment demn de semnalat. Editat în limbile franceză (2 000 exemplare), engleză (9 600), germană (2 200) și spaniolă (2 200), Cursul înlesnește străinilor care doresc să cunoască limba română posibilitatea de a și-o însuși în mod corect și operativ. Intenția autorilor, învățătoarea emerită Oltea Delarâscruși și profesorul emerit Ion Popescu, a fost ca, pe lângă însușirea limbii și gramaticii române.

Cursul să permită celor ce-l parcurg un prim contact cu țara și poporul nostru. De aceea el nu se prezintă ca o simplă culegere de texte literare și gramaticale, de exerciții și retroversivități, ci — și acesta considerăm a fi meritul său deosebit — ca un ghid care-l conduce pe cel ce-l studiază în cunoașterea frumuseților și bogățiilor patriei, a realizărilor dobîndite în anii socialismului în cunoașterea tradițiilor preocupărilor și aspirațiilor poporului nostru, a cunoscătorilor artei, științei și culturii noastre. Conținutul celor două volume este slujit de o suită de imagini color și alb-negru care reprezintă monumente vestite din patria noastră, obiective social-economice, aspecte diverse din munca și viața poporului nostru. La toate acestea se adaugă ținuta grafică deosebită în care au fost tipărite.

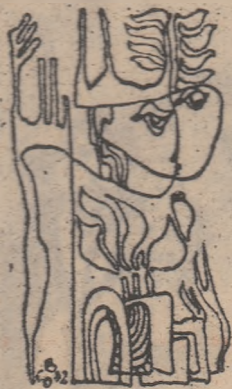
Este o frumoasă carte

de vizită cu care, în pragul celor două mari sărbători, țara noastră se prezintă peste hotarele sale.

M. Constantin

„Învățămîntul preșcolar“

„Învățămîntul preșcolar“ — numărul 2/1972, supliment trimestrial al „Revistei de pedagogie“ — ne rezervă lectura unor interesante articole despre stimularea activității intelectuale a preșcolarilor prin folosirea elementelor de problematizare, pregătirea co-

pilului preșcolar pentru școală și despre activitatea de perfecționare a educatoarelor și eficiența acestora. Rubricile „Tehnologia procesului educativ“, „Puncte de vedere“ și „Însemnări pentru părinți și educatoare“ sînt bine reprezentate, ilustrînd contribuția practicii pedagogice la formarea profesională a educatoarelor, necesitatea introducerii problematizării în cadrul convorbirilor după ilustrații, organizarea timpului de vară a copiilor, pregătirea educatoarelor de limbi străine în liceul pedagogic, pu-

terea educativă a exemplului etc. „Statul medicului“, rubrică la care semnează doctorii Nicolae Toncescu și Ștefania Vlăsceanu ne prezintă tulburările de comportament la vîrsta copilăriei și câteva principii de bază ale alimentației preșcolarilor. Sugestive ni se par cîntecele, piesele, scenetele și jocurile publicate în supliment.

Pași spre împlinire

Comitetul județean U.T.C. și inspectoratul școlar al județului Hunedoara au editat o culegere de creații ale elevilor care fac parte din cenaclurile și cercurile literare școlare, intitulată „Pași spre împlinire“.

Dedicate de preferință patriei, partidului, luptei comunistilor și construcției socialiste, poeziile elevilor sînt uneori confesiuni lirice care fac cinste nu numai aceluia care le-au scris, dar și profesorilor lor, aceluia care au cultivat în sufletele lor astfel de sentimente. „Partidul mi-e libertatea, / E patria / Din noi. / E pîinea, pacea, dreptatea, / Jertfa / A mii de eroi, / Partidul e sacră chemare, / Iubire de țară, / Năltare / Lumină de aur, zenit, / Vis luminos, / Împlinit“, spune un tînr poet.

Fără a fi scutite de stîngăciile inerente vîrstei, creațiile elevilor hunedoreni reprezintă în această culegere se disting printr-un evident efort de a depăși „școlărismul“, de a realiza o poezie originală, de o ridicată ținută artistică. Se cuvine să notăm, totodată, interesanta ilustrație a acestui volum, semnată de Anca Dana Giurgiu.

A. Mihăilescu

Ne scriu corespondenții voluntari

În Școala generală din comuna Crișeni, județul Sălaj s-a pus, în acest an școlar, un accent deosebit pe pregătirea tehnico-productivă a elevilor.

Atelierul pe care l-am organizat a fost dotat cu o serie de unelte noi, care ne-au permis desfășurarea unei activități susținute, antrenarea elevilor într-o muncă utilă axată pe producerea unor obiecte mult solicitate în comerț.

De asemenea, în cîntecul Conferinței Naționale a P.C.R., cadrele didactice și elevii acestei școli, ajutați de părinți, și-au propus să organizeze o serie de acțiuni cum sînt: organizarea șantierului pentru construirea lucrărilor construcției noului local de școală, care va fi dat în folosință la 15 septembrie 1972, amenajarea bazei sportive, întreprinderea culturilor pe lotul școlar și a unui hectar și jumătate de pășuni.

Aurel Crișan

Srijinită de către Cooperativa agricolă de producție, Școala generală din comuna Izvorul Dulcei, jud. Buzău, a înființat o mică cooperativă școlară, a cărei suprafață măsurată 2 ha vie nobilă de rod și 2 ha pășuni arabil, cultivat cu porumb și sorg.

Datorită hărniciei pionierilor și școlarilor, a preocupării permanente a cadrelor didactice, toate lucrările au fost efectuate la timp și au fost de bună calitate. Acum, elevii noștri se pregătesc să recoltare o parte din produse.

Dragomir Vasile

Începînd cu anul școlar 1972-1973, elevii din comuna Poiana-Prahova vor efectua practica tehnico-productivă într-un atelier mare-uzinal, care va funcționa pe lângă Uzina Poiana-Cîmpina. În aceste condiții, se asigură un proces de producție continuu, materia primă necesară activității elevilor și totodată posibilitatea de a desfășura a produselor lucrate de elevi. Elevii noștri vor lucra alături de părinți și frații lor în uzină, prelucrînd o serie de piese pentru tractoare de mare tonaj, folosite în industria petrolieră, agricultură și pe șantiere de construcții, contribuind astfel, efectiv la planul de producție al uzinei.

R. N. Mizof

PRO ȘI CONTRA

Tovarășe redactor șef,

În numărul din 10 iunie 1972 al „Tribunei școlii“ la rubrica Corespondența, prof. Grigore Gheba publică o scrisoare cu titlul: Mai multă grijă pentru redactarea subiectelor de olimpiadă. Se referă la subiectele claselor V-X.

Tov profesor afirmă: „multe din probleme au fost redactate greoi, greșit și nu au ținut seama de nivelul de pregătire a elevilor“. Reproșează apoi autorilor subiectelor de clasa a 8-a, că au inclus în clasa a 8-a din materia clasei a cincea unde

nu sînt prevăzute decît noțiuni elementare despre numere prime“. Nici problema nu se baza decît pe noțiuni elementare. Trebuie numai știut că un număr prim nu are alți divizori decît pe 1 și pe el însuși. Ait. Considerăm în continuare că un elev de clasa a 8-a este dator la matematică să cunoască toată materia de clasa a cincea după cum un elev de clasa a cincea este dator să cunoască de pildă tabla înmulțirii pînă la 10 deși este în fond materie de clasa a doua și să n-o uite o viață.

Continui cu alt citat: „a doua temă a fost redactată neclar eu un grad sporit de dificultate“. Dacă nu se spune în ce privință textul era neclar, părerea formulată este o simplă chestiune de gust, iar afirmația deci își pierde valoarea.

Se mai afirmă apoi că o problemă în care o muscă se plimbă pe fețele laterale ale unei piramide „stîrnete zîmbete“. Profesorul Gheba adaugă că musca ar putea „face tumbă“ și că logic judecînd este cam greu de conceput ca o muscă să pornească dintr-un punct A, să meargă pe cel mai scurt drum și să se întoarcă tot de unde a plecat...“ Dimpotrivă e ușor de imaginat, considerăm noi, și mai considerăm că primul punct care duce la „desfășurarea“ piramidei departe de a „nedumeri“ pe elevii îi ajută în sta-

bilirea drumului minim. Problema este legată de realitate, orice ar spune tov. profesor, în măsura în care orice model are această calitate și nu e nevoie de o copie fidelă a unor date din economia națională ca să aibă o problemă caracter aplicativ.

În continuare, se spune că se mai pot da și alte exemple de greșeli. Și citează numai una (pentru că probabil altele n-a găsit): faptul că în loc de VD s-a scris VA . O citare considerăm că trebuie făcută în contextul ei. Greșeala a existat în adevăr, dar scrisă așa $VA=VB=VC=DA=a$ în loc de $VA=VB=VC=VD=a$. Orice candidat ajuns în etapa a doua a olimpiadei poate singur înlocui litera A cu V , în special că primele două egalități sînt suficiente.

Trecînd peste tonul scrisorii, considerăm că trebuie să sacrificăm aceste lucruri și să răspundem tov. profesor Gheba, pentru că nu putem uita că acum 15 ani cînd era ait de mult nevoie de apariția unei culegeri de probleme pentru clasele 5-8, lucrarea d-sale a umplut un gol și a slujit cu un merit deosebit unei necesități ale aceluia moment. Respectăm în tov. profesor Gheba un autor destoinic care a adus la acel moment învățămîntului matematic al celor mici un real folos. Cartea sa de alifel a cunoscut aproape a-

nual pînă acum multiple receditări. În învățămîntul matematic românesc inclusiv la clase mici s-a petrecut însă în ultimul timp o cotitură, există o tendință de modernizare.

Dăm exemple: Activitatea profesorului Dumitru Rosca de la Piața Neamț, a profesorilor Vasile Ștefănescu, C. Cărbunaru, I. Gheorghilă din București, pentru a nu cita decît cîteva nume. Concursul de matematică e merit să pună și el seama de această tendință. Nu ne mai putem mîrgini la „tipuri“ de probleme de acum 15 ani. Cîntăm fără să depășim programa (și nici n-am făcut-o) să îndreptăm atenția celor mici spre problematică în adevăratul sens al cuvîntului, către alte probleme pe care nu le-au mai întîlnit încă, dar care se pot rezolva perfect cu cunoștințele lor. Este și acest fapt o promovare a noului și să știți că nu sîntem nemulțumiți de rezultate, chiar dacă începutul este anevoios.

Constatăm însă că am depășit scopul propus în aceste rânduri de răspuns și am abordat o temă pe care aveam de gînd s-o tratăm mai pe larg altă dată, și anume ideile care ne călăuzesc în alegerea subiectelor de olimpiadă.

Secretar general al Societății de științe matematice, prof. C. Ottescu

ÎN CINSTEA CONFERINȚEI NAȚIONALE A P. C. R. ȘI A CELEI DE A XXV-A ANIVERSĂRI A REPUBLICII

Un important
mijloc de educație
comunistă

LITERATURA
SOCIAL —
POLITICĂ

Literatura social-politică deține o pondere deosebită în peisajul publicistic românesc. Numai în acest an au fost înregistrate zeci și zeci de apariții în tiraje impresionante. Ele abordează o problematică vastă și variată, dezbate fenomene social-politice contemporane de maximă importanță, aspecte ale politicii interne și externe ale partidului și statului nostru, direcții și tendințe actuale în mișcarea muncitorească internațională, în filozofie, în sociologie. Profesorii de socialism științific, elevii, studenții, toți cei interesați, beneficiază astfel de o deosebit de bogată sursă de documentare, de o bibliografie care să le permită un studiu larg, cuprinzător, o pregătire temeinică.

De curind, un nou set alcătuit din 10 broșuri s-a adăugat publicațiilor destinate studierii socialismului științific, filozofiei, economiei politice.

Inițiativa, deosebit de valoroasă, aparține Direcției generale de știin-

țe sociale din Ministerul Educației și Învățământului și Editurii didactice și pedagogice. Problemele abordate sînt strins legate de programa analitică școlară și universitară, de aspectele cele mai actuale ale vastului domeniu al științelor sociale.

Competența autorilor care semnează lucrările apărute — au colaborat în realizarea lor specialiști, cercetători, pedagogi de prestigiu — conferă acestor publicații un înalt nivel politic și ideologic, rigoare științifică, maximă accesibilitate.

Consemnăm mai jos titlurile celor 10 broșuri :

- P.C.R. — detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, de Ștefan Andrei și Nicu Bujor.
- Poziția României socialiste față de principalele probleme actuale

ale vieții internaționale, de dr. Constantin Florea.

● Lupta ideologică în filozofie în societatea contemporană, de Alexandru Boboc.

● România în conștiința popoarelor, de Petru Ignat.

● Investițiile — temelia dezvoltării rapide și armonioase a economiei noastre naționale, de Mircea Angelescu și Viorel Sălăgean.

● Mișcarea de tineret în lumea contemporană, de Vasile Nicolciuiu.

● Clasa muncitoare — forța socială fundamentală a istoriei contemporane a României, de Gheorghe I. Iosită.

● Bazele principale ale dezvoltării colaborării și integrării economice socialiste a țărilor membre ale C.A.E.R., de Emilian Dobrescu.

● Criza sistemului monetar occidental, de Ștefan Dumitrescu.

● Națiunea și contemporaneitatea, de Constantin Vlad.

Pentru următoarea perioadă sînt proiectate să apară încă un set de zece broșuri. Între acestea amintim :

● Situația clasei muncitoare din țările capitaliste, de Tudorel Postolache.

● Filonul revoluționar al mișcărilor sociale din România, de Titu Georgescu.

● Concepția P.C.R. cu privire la formarea și rolul noii conștiințe sociale în procesul edificării societății socialiste multilaterale dezvoltate, de Ilie Rădulescu.

● Prognoza economică și planificarea, de I. Desmireanu.

● Imperativele progresului și religia, de P. Popescu-Neveanu.

● Vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în țările africane, soție a păcii și colaborării, de Romulus Căpălescu.

Exprimînd voința unanimă a comuniștilor, a tuturor muncitorilor, țăranilor și intelectualilor, conferințele extraordinare ale organizațiilor județene de partid supun unei analize cu adevărat partinice întreaga activitate economică și social-politică, cu scopul de a găsi soluțiile optime pe care le impun exigențele actuale de perfecționare și modernizare, de sporire a eficienței în toate sferile producției materiale și spirituale, pe baza dezvoltării democrației socialiste și a instaurării principiilor eticii și echității comuniste în întreaga viață socială.

Principalul efort al participanților la aceste dezbateri județene are o finalitate economică; trebuie să descoperim toate rezervele pe care le creează, prin însăși natura sa, orînduirea noastră și să le valorificăm la un nivel superior, spre a recupera handicapul care ne mai desparte de țările dezvoltate.

Condiția fundamentală pentru atingerea acestui țel constă în a aborda problemele mersului înainte într-un spirit nou, creator, cu îndrăzneala proprie gândirii revoluționare, dar și cu rigoarea

Eficiența

pe care o impune știința, atât în munca productivă, cît și în activitatea de conducere; asimilarea rezultatelor cercetării devine astfel, în actuala etapă de dezvoltare a societății noastre, factorul care fructifică participarea celor ce muncesc la actul deciziei economice și-i conferă eficiență.

Cine a urmărit dezbaterile din forurile județene de partid sau a citit angajamentele asumate în cadrul lor, a înțeles că tocmai acesta este spiritul în care comuniștii discută astăzi. Categoriile economice, indicatorii calitativi ai producției, analize statistice — au intrat în obișnuință; acum, în modul lor de a gândi și a acționa se statornicesc noțiuni, principii și metodologii noi, ținînd de prospectare, de diagnoză economică, de prognoză, de teoria informației și de alte discipline care conturează domeniul științei conducerii.

Comuniștii se dovedesc încă o dată în stare să demonstreze rolul conducător al partidului în societate; pentru a-și îndeplini exemplar îndatoririle pe care le resimt față de obște, pentru a cataliza și a concentra într-o direcție mereu mai constructivă energia colectivă, ei sînt primii care dau viață dictonului: a conduce înseamnă a cunoaște.

Răspunderea istorică a comuniștilor, chibzuința și minuțiosul lor spirit analitic provin însă din conștiința faptului că fiecare decizie, fiecare măsură pe care o stabilește, oricare ar fi domeniul în care își exercită atribuțiile, posedă o încărcătură politică, este un act de opțiune în interesul clasei muncitoare care trebuie să se subsumeze programului general al partidului. Căci prin eforturile pe care le facem pentru a dezvolta România, pentru a perfecționa relațiile sociale și a face să pătrundă criteriile științifice

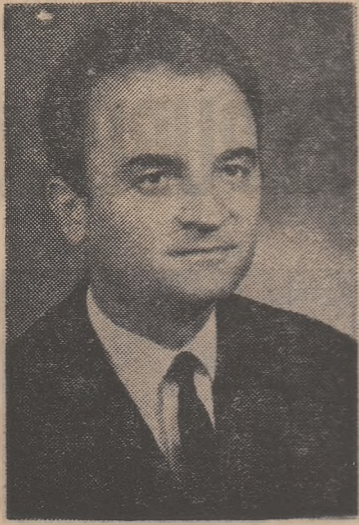
în munca de conducere, urmărind, în ultimă instanță, să dăm viață valorilor sociale, politice și morale al căror depozitar este Partidul: etică, echitate și dreptate socială, demnitatea și libertatea omului, dezvoltarea sa multilaterală.

...Să-i privim însă mai îndeaproape pe acești oameni, din rîndurile cărora se vor alege delegații la Conferința Națională a partidului. Acum vedem bine: ei sînt, în majoritate, foștii noștri elevi!

Iată motivul suprem al mîndriei noastre de dascăli; aceasta este și calea pe care am hotărît să perseverăm și în viitor: calea formării noilor generații în spiritul acestei duble necesități pe care o exprimă atât de clar conferințele organizațiilor județene de partid: eficiență în interesul cauzei politice generale, al realizării programului partidului.

Și, așa cum dovedește istoria noastră, nouă, hotărîrile pe care le adoptă comuniștii, inclusiv în școală, au valoarea unor certitudini.

Nicolae Gîrcea

„ÎN ETAPA ÎN CARE NE AFLĂM, RELAȚIA ȘCOALĂ-ÎNTREPRINDERE ESTE IMPERIOS NECESARĂ!”

Interviul nostru cu tovarășul inginer ILIE CIȘU, prim-secretar al Comitetului județean Prahova al P. C. R., președintele Consiliului popular județean

— Stimate tovarășe prim-secretar, se știe că un profesor bun înseamnă nu numai un specialist în domeniul disciplinei sale, ci în aceeași măsură, și un tot atât de bun educator în spiritul filozofiei noastre marxist-leniniste. V-am ruga să ne spunați, de aceea, ce a întreprins Comitetul județean Prahova al P.C.R. în privința ridicării nivelului politico-ideologic al cadrelor didactice și cum se reflectă aceasta în școli, în cadrul procesului instructiv-educativ, de care beneficiază elevii?

— Este un lucru indeobște cunoscut că partidul nostru a considerat întotdeauna cadrele didactice nu numai ca buni specialiști, care transmit elevilor cele mai noi și moderne cunoștințe într-un domeniu sau altul pentru care s-au pregătit, ci în aceeași măsură și educatori, investiți cu înalta responsabilitate de a modela cunoștințele, de a forma oameni cu deprinderi și concepții comuniste despre evoluția societății omenestii, despre familie, muncă și disciplină.

În lumina documentelor de partid din iulie și noiembrie 1971, care au trasat programul partidului în domeniul îmbunătățirii muncii politico-ideologice, s-au tras concluzii noi și s-a ajuns la o orientare mai precisă în privința locului și rolului educatorului, în condițiile în care — așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — „școala reprezintă factorul principal de instruire și educare a tineretului”.

Având la bază adevărul recunoscut că eficiența muncii de educație este direct proporțională cu gradul de înțelegere și însușire a filozofiei marxist-leniniste, aplicată în condițiile țării noastre — într-un cuvânt, a politicii partidului nostru, Comitetul județean Prahova al P.C.R. a acordat o deosebită atenție organizării învățământului ideologic al cadrelor didactice. Prin Cabinetul de partid s-a asigurat, încă înainte de începutul anului școlar, o mai bună pregătire a propagandiștilor, cu accent pe dezbateră, aprofundarea și însușirea tezelor cuprinse în documentele recente de partid, cu referiri mai pronunțate la specificul muncii fiecărui propagandist și cursant.

Astfel, pentru îmbunătățirea predării științelor sociale s-a stabilit ca un număr de activiști de partid, cu studii corespunzătoare, să predea ore de filozofie, socialism-științific, economie politică, istorie și cunoștințe social-politice în învățământul general, profesional, liceal și superior. Deși n-a trecut decât un an de activitate, rezultatele pozitive ale acestei inițiative au fost evidente. În baza unui program dinainte stabilit și aprobat de secretariatul Comitetului județean de partid, lunar, profesorul de filozofie, economie politică, socialism științific și istorie participă sistematic la Cabinetul de partid, la activități diversificate, accentul punându-se pe schimburi de opinii și dezbateri.

În cursul acestui an, în orașele județului s-au organizat catedre de științe sociale, în cadrul cărora, profesorii au posibilitatea să desfășoare o mai vie activitate de informare politico-ideologică, de specialitate și metodică, să organizeze schimburi de experiență, să analizeze propria lor experiență didactică.

O inițiativă a organelor centrale de partid, primită în județul nostru cu viu interes, a fost aceea privind organizarea cabinetelor de științe sociale. În prezent, există cabinete de științe sociale în toate liceele de cultură generală și de specialitate și școlile profesionale, precum și în mai mult de jumătate din școlile generale din județ. Cabinetele sunt deja folosite pentru desfășurarea lecțiilor, a unor ore de dirigenție și cercuri cu elevii, pentru informări politice și pentru documentarea cadrelor didactice.

În egală măsură a existat și preocuparea pentru pregătirea politico-ideologică a celorlalte categorii de cadre didactice. La cercurile pedagogice ale tuturor specialităților au fost progra-

mate teme cu caracter metodic-științific, care au reflectat sarcinile predării disciplinelor respective în lumina programului politico-ideologic stabilit de partid. La cursurile de reciclare organizate pe plan județean, precum și la pregătirea în vederea examenelor pentru obținerea gradelor didactice, au fost incluse expuneri și dezbateri pe teme ale politicii interne și externe a partidului și statului nostru.

În vederea orientării și documentării corpului didactic, ziarul județean „Flacăra Prahova” a publicat periodic conținutul și mesa rotunde, care au avut un larg ecou în rândurile profesorilor și învățătorilor. La indicația noastră, Inspectoratul școlar și Casa copilului didactic au editat, periodic, buletine informative și culegeri de materiale cu conținut metodic-științific și politico-ideologic.

Măsurile adoptate de Comitetul județean de partid au contribuit la ridicarea conștiinței socialiste a personalului didactic, fapt ce s-a reflectat în îmbunătățirea simțitoare a procesului de învățământ, în creșterea răspunderii profesorilor și învățătorilor pentru formarea și educarea tineretului școlar. În cadrul lecțiilor de filozofie și socialism științific, economie politică și istorie, limba și literatura română, geografie, biologie s-a pus un accent mai mare pe caracterul formativ al procesului instructiv-educativ, pe însușirea cunoștințelor teoretice de practica construirii socialismului.

Totuși, avem încă profesori, învățători, educatori, care acordă o insuficientă preocupare pregătirii lor proprii, studierii documentelor de partid, înțelegerii necesității și oportunității măsurilor pe care le ia partidul și statul nostru, a implicațiilor practice și teoretice ale acestora, din care cauză unele lecții nu se situează la nivelul corespunzător, au conținut abstract, sunt rupte de viață și de relațiile noastre. Aceste carențe și altele sunt în atenția noastră, a organelor și organizațiilor de partid de la toate nivelele, pentru a găsi noi căi și mijloace de îmbunătățire și de îmbunătățire susținută a procesului de educație și instruire a tineretului.

— E greu să comparăm școala prahoveană de astăzi cu cea din zilele noastre, știind că amplasarea a luat învățământul în general la noi, deci și în județul dv., abia în urmă cu câțiva ani, chiar statistică, n-ar fi edificatoare? Școlii de cultură generală, licee de specialitate, școli profesionale, institute de învățământ superior chiar...

— Într-adevăr, ca și în întreaga țară, și în județul Prahova, învățământul a cunoscut o puternică dezvoltare în anii socialismului. În anul 1938, existau în județ 52 grădinițe cu 3870 copii, 456 școli primare, în majoritate unitați mici cu 40-628 elevi în clasele I-IV și 4409 elevi în clasele V-VIII, și 8 licee, cu 1047 elevi. Astăzi avem 301 grădinițe, cu 14314 copii, 243 școli generale, unitați puternice, cu 49793 elevi în clasele I-IV și 51471 elevi în clasele V-X.

Absolvenții școlilor generale pot opta pentru oricare dintre cele 19 școli profesionale, 10 licee de cultură generală și 13 licee de specialitate din județul nostru.

Creșterea numărului de copii cuprinși în școli a determinat sporirea efectivului de cadre didactice. În același an, 1938, existau în județul nostru 1885 cadre didactice, majoritatea reprezentând-o învățătorii: în prezent, în Prahova activează peste 6300 cadre didactice, din care 514 educatoare, 1724 învățători, iar restul profesori și maistri-instructori.

Dezvoltarea învățământului în Prahova a dus, în același timp, și la o creștere calitativă a personalului didactic. În 1938, din totalul cadrelor care funcționau în învățământ, numai 15 la sută aveau studii superioare, în timp ce, în prezent, procentul lor a crescut la 62 la sută.

Județul Prahova dispune, de asemenea, de un institut de învățământ superior, care pregătește cadre de specialiști în domeniul industriei petroliere. El are, în prezent, un efectiv de 48 cadre didactice, 306 studenți, din care 270 la secția inginerii și 117 la secția subinginerii.

Ca urmare a grijii acordate de partid dezvoltării învățământului, numai în ultimii zece ani și numai din fonduri de stat s-au dat în folosință, în județ, peste 600 săli de clasă, la care se adaugă alte câteva sute, realizate din contribuția bănească a cetățenilor. Alături de acestea, trebuie amintite internatele școlare, construite în ultimii ani, care însumează peste 1000 de locuri, precum și numeroasele laboratoare și atelierele școlare.

— Nota distinctă a învățământului românesc de astăzi este apropierea lui de viață, integrarea lui în circuitul general al oamenilor muncii pentru construirea, consolidarea societății noastre socialiste. V-am ruga să vă referiți la realitățile din județul Prahova, la posibilitățile ce se oferă absolvenților școlilor de aici, de a se încadra în diferite sectoare economice, social-culturale.

— În spiritul cerințelor economiei naționale și la indicația conducerii de partid au fost create și la noi licee de specialitate, al căror număr va crește în acest an cu încă trei, astfel încât raportul dintre liceele de cultură generală și cele de specialitate tinde să se apropie de unu pe unu. De altfel, trebuie remarcat că în județul Prahova, la noi, numărul elevilor cuprinși în învățământul profesional și de specialitate depășește cu peste 50 la sută pe cel al elevilor cuprinși în liceele de cultură generală, iar rețeaua de învățământ este orientată pe specificul economic al județului. Aceasta particularitate a promulgi rețelei școlare permite integrarea imediată și cu bune rezultate a absolvenților în diferite sectoare ale economiei locale.

O problemă căreia îi acordăm din an în an mai multă atenție o constituie orientarea școlară și profesională a elevilor, pentru a evita alegerea inadaptată a unor meserii sau profesii și în concordanță cu aptitudinile și posibilitățile fizice și intelectuale ale elevilor.

Acțiuni de orientare profesională s-au început să se desfășoare și pe plan județean, dintre care amintim constant cu dragă inimă și cu directorii de școli, editarea unui caiet-prospect, „Școli profesionale și licee de specialitate din județul Prahova”, un simpozion pe tema „Educația prin muncă și pentru muncă” și altele.

Rezultatele acestei bogate activități se pot concretiza în câteva cifre de la sfârșitul anului școlar trecut. Din absolvenții claselor a VIII-a, 2191 elevi au intrat în licee de cultură generală și 5901 elevi, adică de peste 2,5 ori mai mult, au intrat în școli profesionale, licee de specialitate, cursuri de calificare, ucenicie la locul de muncă, sau direct în producție în unități industriale.

— Știind că Prahova este unul din județele cu o industrie puternică, multilateral dezvoltată, ați putea să ne vorbiți despre relația școală-întreprindere, mai precis — despre sprijinul pe care îl acordă întreprinderile doctării și buneii funcționări a atelierelor școlare? Cum va fi ilustrată, concret, această colaborare, în cadrul apropiatei Expoziții „Practica și creativitatea în învățământ”?

— Așa cum ati sesizat în întrebarea dv. într-un județ ca al nostru în etapa în care ne aflăm, relația școală-întreprindere este nu numai imperios necesară, dar și perfect posibilă.

Încă înainte de începerea anului școlar, Comitetul județean de partid a organizat o consfătuire cu conducătorii

întreprinderilor economice, unde s-au stabilit sarcini concrete pentru fiecare din acestea și li s-au repartizat, spre patronare, unitățile școlare, ținându-se seama și de tradițiile deja startornice în relațiile dintre întreprinderi și școli, de mărimea unităților economice și de specificul lor. Principalele atribuții ce au revenit întreprinderilor în patronarea școlilor au fost legate de sprijinirea acestora în introducerea muncii ca obiect în planurile de învățământ. O serie însemnată de uzine și fabrici au organizat activitatea tehnico-productivă a elevilor, chiar în atelierele proprii.

Mai amplă a fost acțiunea de organizare și dotare, cu sprijinul întreprinderilor, a atelierelor-școlare.

Printre întreprinderile care au sprijinit cu mai multă conviețuire această acțiune, amintim Uzina mecanică Prahova-Cimpina, Uzina de anvelope „Victoria” Florești, Uzina mecanică Ploiești, Rafinăria Ploiești, „Dero” Ploiești, I.S.C.M. Brazi. Întreprinderea de carotaj și perforări Ploiești și altele.

În această acțiune de dotare a atelierelor-școlare au fost antrenate și școlile profesionale printre care Centrul școlar-chimie Ploiești, Grupul școlar petrol Cimpina și Grupul școlar Ploiești, I.A.S.-urile, C.A.P.-urile și comunitățile populare comunale. De asemenea, colectivele școlilor și comunitățile de părinți au contribuit la orientarea și amenajarea atelierelor.

S-a ajuns, astfel, ca în județul nostru, să dispunem de 283 ateliere-școlare, dintre care 159 amenajate numai în acest an școlar, ateliere de diverse profiluri: lăcătușărie, mecanică, electrotehnică, tipăritorie, croitorie, broderie și altele. Aceste ateliere li s-a dat caracterul unor unități productive, luându-se de la început pe baza unui planuri de producție, iar în unele situații s-au încheiat chiar contracte cu întreprinderile.

În unele zone, se urmărește prin atelierele-școlare să se continue tradițiile meșteșugărești locale, pregătindu-se astfel viitoarea forță de muncă și asigurându-se și beneficii școlilor. Începuturi bune în această direcție există la Breaza, Urziceni, Potlogu etc.

În condiții mai bune se desfășoară în acest an și lucrările practice în artă-cultură, care se bucură de un spor sporit, din partea unităților care le patronază. Pe lângă numeroase școli s-au creat micro-terme, în care se lucrează după sistemul acordului global.

Dincolo de latura educativă, în același timp, s-a urmarit eficiența economică a acestor activități, executându-se produse utile, din a căror valorificare s-a obținut suma de peste un milion de jumătate lei.

Considerăm că se poate face încă mai mult. Nu am reușit să determinăm încă toate întreprinderile industriale să acorde întotdeauna sprijin doctării atelierelor-școlare. La rândul lor, unele conducători de școli așteaptă prea mult din afară. În sfârșit, centrul de greutate al activității productive nu s-a deplasat încă în măsura dorită, spre lucrări cu caracter tehnic, preferându-se mai mult lucrările de artizanat.

Rezultatele acestei activități se vor reflecta și prin exponatele trimise la „Expo” ’72 — practica și creativitatea în învățământ”, unde vor fi expuse materialele didactice confecționate de copii pentru autodotare, scule și utilaje pentru atelierele școlare, diferite repere pentru unele mașini și utilaje din întreprinderi, precum și alte obiective tehnice și de artizanat, destinate pentru valorificare.

În încheiere, aș vrea să spun că noi apreciem simțul de responsabilitate al tuturor cadrelor didactice, în fața cu comunistii, care sint hotărâți să întâmpine Conferința Națională a partidului și a 25-a aniversare a Republicii cu noi și deosebite succese în muncă nobilă de formare și educare școlară a tinerii generații.

Interviul realizat de Hristu Căndrozeanu

DINAMICA DEMOCRAȚIEI SOCIALISTE

Lărgirea și perfecționarea ne-
conținută a democrației socia-
liste, corespunzătoare realităților so-
cietății românești, în funcție de ce-
rințele diferitelor etape ale construc-
ției socialiste, constituie una dintre
preocupările fundamentale ale Partidului
Comunist Român.

Partidul conține dezvoltarea de-
mocrației socialiste ca o creștere
continuă a participării masei atit
la luarea deciziilor politice și admini-
strative, cit și la realizarea lor.
Totodată, în concepția noastră, a-
ceastă dezvoltare presupune și creș-
terea responsabilității sociale a fie-
cărui cetățean, a conștiinței îndatoriri
de a acționa în virtutea im-
perativelor supreme ale societății și
națiunii. Socialismul nu numai că
își propune să elibereze pe om de
orice exploatare și mizerie, ci își pro-
pune și făurirea unui om nou, cult,
multilateral dezvoltat, conștient de
drepturile și libertățile lui, dar și de
responsabilitățile pe care le are ca
membru al națiunii sale. Această
idee a fost clar exprimată de secre-
tarul general al Partidului Comunist
Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu,
la Plenara C.C. al P.C.R. din 3-5 no-
iembrie 1971: „Noi considerăm și
am considerat întotdeauna că meni-
rea istorică a socialismului este nu
numai de a elibera omul de asuprire
și exploatare, de a asigura bunăsta-
rea lui materială, ci de a făuri o ci-
vilizație spirituală superioară, care
nu se poate realiza decât prin forma-
rea unui om nou, cu o înaltă conș-
tiință și pregătire culturală și pro-
fesională, cu un profil moral-politic
înaintat“. Partidul nostru aplică
conștient și creator la condițiile noas-
tre concepția marxist-leninistă că so-
cialismul și comunismul nu pot fi
concepute decât ca rezultat al crea-
ției istorice conștiente a maselor, iar
democrația socialistă își are izvorul
în faptul că pentru prima dată în
istorie, în orinduirea socialistă ma-
sele se ridică la un nivel superior
de înțelegere a necesității, a legilor
obiective și acționează în spiritul
cerințelor acestora, făurindu-și în
mod conștient propriul lor destin.

Punerea sistematică în dezbaterea

maselor a celor mai importante pro-
iecte de acte normative, deseori întil-
niri ale conducerii partidului cu spe-
cialiștii din diverse domenii de activi-
tate sau ca diferite colective de mun-
citori, țărani și intelectuali de pe ia-
treg cuprinsul țării, antrenarea opi-
niei publice și a organizațiilor ob-
ștești în soluționarea, sancționarea și
prevenirea unor încălcări ale norme-
lor sociale, alături de măsurile lua-
te pentru perfecționarea activității
de stat, îmbunătățirea muncii și spor-
irea rolului Marii Adunări Națio-
nale și Consiliilor populare ca or-
gane alese ale puterii de stat, a Con-
siliului de Stat, Consiliului de Mini-
stri, ministerelor și celorlalte organe
centrale ale administrației de stat,
formarea Consiliilor oamenilor mun-
cii în întreprinderi, instituționaliza-
rea adunărilor generale ale salaria-
ților, sint numai câteva dintre forme-
le atât de complexe și multiple de ac-
tivizare a milioaneilor de oameni și
de antrenare a lor la rezolvarea ce-
lor mai importante probleme ale
conducerii societății apărute în ul-
timei ani. Pe aceeași linie a lărgirii și
perfecționării formelor democrației
socialiste, trebuie să cităm și noile
legi de organizare și funcționare a
justiției și procuraturii care prevăd
pentru prima dată la noi în țară a-
legerea judecătorilor și procurorilor.
În acest fel, cetățenii patriei se pot
pronunța nu numai cu privire la a-
doptarea legilor statului, dar, prin
intermediul deputaților din Consiliile
populare județene, își aleg și ju-
decătorii.

O preocupare constantă a statului
nostru în ultimii ani a constituit-o,
așa cum am arătat, perfecționarea
cadrelor instituționale în care oamenii
muncii să-și poată exprima liber și
nestingherit opinia asupra modului
în care se gospodărește și adminis-
trează țara. O deosebită importanță
pentru ca acest cadru legal și orga-
nizatoric creat să fie uzitat și folosit
în activitatea diurnă o prezintă
existența unui climat necesar deza-
berilor libere. În sensul lărgirii și
consolidării acestui climat au fost
luate de conducerea superioară a
partidului măsuri hotărâte pentru

curmarea abuzurilor și ilegalităților
și prevenirea repetării unor aseme-
nea acte străine socialismului. Partidul
stimulează folosirea de către
cetățeni a libertății cuvintului, ur-
mărindu-se ca aceștia să-și spună
desebii și nestingherit părerea, să
critice neajunsurile din munca or-
ganelor de stat, partid și obștești
fără nici un fel de ingrădire. Faptul
că se pot ridica și unele critici sau
se pot exprima uneori și păreri gre-
șite, nu trebuie să determine — după
cum atrăgea atenția secretarului ge-
neral al partidului tovarășul Nicolae
Ceaușescu — nici un fel de rețineri
în organizarea dezbaterilor.

Un alt aspect asupra cărui s-a
insistat mult în ultimii ani a fost ge-
neralizarea în toate sferile și la
toate organele de partid și de stat a
principiului conducerii colective. Ca
urmare a acestei politici, astăzi, atit
la nivel de ministere, cit și la cel
de întreprindere funcționează în ex-
clusivitate organe colective de con-
ducere din componența cărora pe
lângă șefii unor departamente de
specialitate, fac parte de drept și
reprezentanți ai sindicatelor, orga-
nizației de tineret și ai angajaților.

Societatea socialistă multilateral
dezvoltată, așa cum noi dorim să o
făurim pe pământul românesc, nu
poate fi construită decât ca partici-
parea activă și conștientă a întregu-
lui popor. De aceea democrația so-
cialistă trebuie să ofere fiecărui ce-
tățean astfel de condiții încit acesta
să se convingă și să fie conștient că
este un factor activ în viața cetății.
Responsabilitățile sociale și politice
ale fiecărui cetățean trebuie să se in-
tilnească cu conștiința lor și cu po-
sibilitatea reală a influențării propriu-
lui destin alături de cel al națiunii.

Conducerea de către partid a so-
cietății, dezvoltarea și perfecționa-
rea rolului statului, adineirea și lărgi-
rea democrației, creșterea rolului
organizațiilor obștești în viața so-
cială, constituie puternice forțe mo-
trice ale înaintării României pe dru-
mul progresului și civilizației socia-
liste.

Pavel Suian

Portrete de dascăli

Ion S. Teodorescu

Prinși de virtejul activităților co-
tidiene, uneori uităm înainte de vre-
me, pe acei care ne-au pus în mină
abecedarul, deschizându-ne fereastra
inimii spre marile oceane ale cultu-
rii și cunoașterii umane. Abeceda-
rul e poate prima carte de literatu-
ră cu care venim în contact. E în
această afirmație o doză de exage-
rare, dar e și mult adevăr. Abeceda-
rul face trecerea de la întuneric la
lumină, de la ignoranță la cunoaș-
tere. Învățătorul e martorul acestui
proces complex prin care trec mi-
lioane de copii. Figura lui luminoasă
echivalează în mintea copilului cu
o persoană atotștiutoare, cunoștințele
lui fiind nelimitate, aproape in-
finite. Păstrez imaginea învățătoru-
lui meu nealterată de trecerea celor
patru decenii de cind l-am văzut
prima dată, într-o școală modestă,
cu numai trei săli de clasă care se
mai vede și azi în localitatea tăiată
în două de apele Oltețului, Balș.
Păstrez și azi imaginea acestei clă-
diri ale cărei dimensiuni erau pen-
tru mine, atunci, dincolo de nivelul
obișnuitului. Știu că a urmat cu

multe dificultăți Școala normală din
Craiova din lipsa mijloacelor mate-
riale, deși era un elev excelent. Că-
sătorit cu o învățătoare de pe me-
leagurile Gorjului, învățătorul Teo-
dorescu locuia într-o încăperea a șco-
lii cu soția și cele trei fete ale sale,
dintre care două gemene.

Era un pedagog înăscut, un
maestru adevărat în arta de a trans-
mite altora din cunoștințele sale.
Era un bărbat frumos, purta musta-
ta și baston, cum purtau mai toți
oltenii pe vremea aceea. Era sever,
o autoritate profesională autentică.
Lecțiile lui au fost o adevărată in-
cintă pentru multe generații de
copii de prin aceste locuri. Depista
elevii cei mai buni și-i îndruma, de
multe ori sprijinindu-i și material,
ca să poată urma școli superioare,
de obicei Școala normală de învăță-
tori din Craiova. Se ocupa temeinic
de pregătirea elevilor săi în vederea
concursurilor de admitere. Lui îi
datoroz și îndrumarea și reușita la
Liceul „Aurel Vlaicu“. Lui îi datoroz
prima carte de literatură citită, „Ro-
binson Crusoe“. Lui îi datoroz marea
dragoste pentru oameni și pentru ac-
tivistă lor. Am aflat mai târziu că
s-a mutat la Craiova. L-am căutat
pe str. Gării 110, dar nu l-am gă-
sit, și mi-a părut enorm de rău. Am
aflat de la un coleg că l-a întilnit
cu prilejul a 50 de ani de la absol-
virea Școlii normale. Rîndurile ti-
nereii promoții, care părăsise plină
de elan școala în urmă cu o jumă-
tate de veac, erau acum foarte rare.

Timpul operase cu asprime, necru-
țător. El rămăsese aproape același,
vesel, oricind înclinat spre o glumă,
harnic, pasionat pentru munca de
dascăl. În anii din urmă a activat
neobosit și la Craiova pe tărîmul
școlii sau al activităților extrașco-
lare. E omul care n-a cunoscut nici-

odată oboseala. Vitregiile vieții i-au
adus și lui în cale necazuri variate.
Uneori păreau să-l copleșească, dar
nu l-au învins niciodată. Ultima
oară l-am întilnit la București. A-
ceeași imagine pură, parcă nealte-
rată de vreme. Părul lui negru de
atunci era acum complet albit. În
rest parcă nimic modificat.

Păstrez acestui dascăl, adevărat a-
postol al învățămîntului nostru, o
amintire neștearsă. Aduc poate tar-
div omagiul unei vieți închinată
muncii, binelui, făclie de lumină în
calea multor generații de elevi.
Exemplu de activitate neobosită, pa-
siune, dăruire. Exemplu de omenie
și dreptate. El este însă numai unul
din rîndul celor mulți care formează
marea armată a învățătorilor. Pe
umerii acestor anonimi se ridică cul-
tura unor generații. Prin eforturile
lor se deschid căile cunoașterii in-
dividuale. Prin munca lor neobosită
pătrunde lumina fără fir în cele
mai îndepărtate colțuri ale țării. Se
cuvine să le cinstim mai mult
munca.

Azi școala a evoluat enorm. Du-
rata ei, a crescut continuu. Am ajuns
în prezent la 10 ani și nu peste mult
la 12. La temelia școlii rămîne însă
munca învățătorului, cu bucuriile,
chinurile și satisfacțiile ei. Ei sint
primii care deschid porțile imagina-
relor ecluze care zăgăzuiesc uriașe
fluvii de informații omenești, ei sint
care vin prima oară în contact cu
zăcămintul ignoranței. Învățătorul
de azi nu se compară cu învățăto-
rul de ieri. Un singur element co-
mun. Și ieri și azi, el rămîne per-
manent în prima linie a luptei pen-
tru izbînda luminii. Învățătorul Ion
Teodorescu a demonstrat prin fapte
că și-a făcut cu prisosință datoria.

Marin Rădoi

Literatură de referință

Pentru orice frecventator asiduu
al librărilor sau bibliotecilor, ter-
menul de **literatură de referință** are
un conținut foarte precis: el desem-
nează toate tipurile de dicționare,
enciclopedii, ghiduri documentare,
lexicoane, memoratoare, reviste de
recenzi și referate, bibliografii, dic-
ționare biografice, „introduceri“ în
diferite domenii sau subiecte, unele
manuale și tratate care cuprind
substanțiale „bibliografii ascunse“,
„istoriile“ diverselor științe sau
activități umane, ghidurile și re-
pertoriile de date etc.

Instrumente de maximă importan-
ță (s-a calculat că din producția edi-
torială mondială peste 40% o deține
literatura de acest gen), publicațiile
de referință au devenit auxiliare de
nelipsit în oricare din formele mun-
cii intelectuale. Mai mult chiar, ape-
lul tot mai des la ele a produs și
unele modificări în concepția de or-
ganizare a bibliotecilor. Astăzi nu se
poate concepe bibliotecă publică,
școlară, universitară sau academică
în care să nu existe un bogat **fond
de referință**. Spații speciale sint afec-
tate unor secții sau sectoare în care
cititorii găesc sursele dorite de in-
formare, într-un evantai foarte larg,
de la marile repertorii bibliografice
pînă la cărțile de adrese sau bulete-
nele de „creșterea colecțiilor“.

Dar, poate, aspectul cel mai fra-
pant îl constituie lărgirea noțiunii
traditionale de **lectură**, prin inclu-
derea în sfera ei a unui nou tip de
activitate, **lectura de informare sau
lectura de consultare**. Timpul pe care
il consacram acestui gen de lectură
crește considerabil. Zilnic sintem
obligați să consultăm tot mai multe
surse informative pentru a fi la cu-
rent cu noutățile editoriale ale dis-
ciplinei pe care o profesăm, pentru
a lămurii sensul exact al unui termen,
ori pentru a ne „introduce“ în do-
menii sau subiecte noi cu ajutorul
unui lexicon, ghid documentar sau
al unei publicații de tipul „Inițiere
în...“, „Pe scurt despre...“

Dar dacă orice activitate de stu-
diu individual nu se poate lipsi de
contactul permanent cu instrumen-
tul de referință, atunci apare cu atît
mai evident faptul că educația bene-
ficiarilor acestor publicații trebuie
să înceapă încă de pe băncile școlii.
Învățarea deprinderilor de muncă
individuală nu e de conceput fără
însușirea, în primul rînd, a tehnicilor
lecturii de consultare, a abilită-
ților necesare parcurgînd într-un
timp scurt și cu maximum de randa-
ment a publicațiilor informative.

Cea mai bună cale mi se pare a fi
introducerea unor programe specia-
le de instruire a elevilor. Aplicata
experimental în cîteva școli, ele au
dat rezultate excelente. Într-o oră
de biologie care se desfășoară în
chiar incinta bibliotecii școlare, pro-
fesorul arată elevilor cum, cu aju-
torul publicațiilor de referință din
bibliotecă, se pot obține rapid răs-
punsuri la cele mai de amănunt sau
„neșteptate“ întrebări din disciplina
respectivă, pe care nu le-ar fi putu-
da nici un manual ori altfel de pu-
blicație știută de ei. Puși apoi, în-
tr-un „joc de-a rolurile“, să-și for-
muleze unii altora întrebări, învață
să caute singuri informațiile ce le
sint solicitate, făcînd cunoștință cu
nepuizabilele posibilități de documen-
tare, despre care pînă atunci nu știau
nimic sau aproape nimic.

Și astfel, ei deprind treptat acel
cod al regulilor de „circulație“ într-o
lume care pînă atunci li se părea
atit de incurcată și plină de nepre-
văzut și care, în fond, este o lume
ordonată, rațională; lumea cărților.

Costache Olăreanu

Un pasionat cercetător al istoriei patriei

Sub semnul pasiunii și adevăratei se desfășoară întreaga activitate a dascălului și etnografului Constantin Avram, care în urmă cu opt ani părăsirea pentru prima oară în Liceul de cultură generală din Sebiș. Tânărul absolvent al Facultății de istorie din Cluj s-a integrat repede în viața școlii și a localității. Cunoștințele sale din domeniul istoriei patriei și universale, ca și pregătirea pedagogică au fost valorificate atât la lecțiile de istorie sau la cele de științe sociale predate, cât și în activitatea științifică și culturală desfășurată în Sebiș și în alte localități ale județului Arad. Conducător al unui curs de istorie și etnografie din cadrul Universității populare din oraș, el a inițiat cursanții în cunoașterea istoriei și etnografiei locurilor din zona Zărandului, vorbindu-le despre momentele istorice înălțătoare, despre vechimea și permanența continuitate românească din această zonă, de la uneltele arheologice paleozoice descoperite la Iosășel pînă la mișcarea revoluționară a lui Horia, sau despre momentul furtunos al revoluției de la 1848 și pînă la realizările de azi ale socializmului, cu tot ce are mai mare în acest colț de țară.

Ceea ce îl preocupă în mod deosebit pe tânărul dascăl comunist este educarea patriotică a elevilor săi. Un fapt important în ampla sa activitate a fost realizarea în școală a unui cabinet de științe sociale bogat în planșe, materiale bibliografice, diapozitive, benzi cu înregistrări istorice lucrate împreună cu elevii, și a unui punct muzeistic care conține aproape 2 000 de obiecte etnografice de plastică populară și industrie țărănească din valea mijlocie și superioară a Crișului Alb. Inceputul a fost făcut prin cercetări arheologice, prin săpături efectuate împreună cu elevii, săi, membrii cercului de istorie din școală, la Hălmașuri, Sirbi, Luncașoara, Brusturi, Buteni și în alte localități. Au fost scoase la iveală de pe dealul Cremenosa obiecte aparținând paleoliticului, epocii neolitice, bronzului și lumii dacice reprezentate de ceramica descoperită la Cuied, Chisindia și Berindia. O colecție de ceramica din centrele Tîrnăvița, Hălmașuri și Birsă, lucrări de lemn din Țara Moșilor, lăzi de zestre, leagăne și alte obiecte, reprezentînd tot ceea ce are mai caracteristic etnografia și istoria acestor locuri, completează numărul exponatelor. Muzeul constituit un cadru adecvat pentru desfășurarea unor lecții și în același timp un îndemn pentru crearea unor asemenea acte de cultură și în alte școli din țară.

Răsplata acestei munci în care și-a dăruit multă pricepere, perseverență și pasiune se concretizează și în satisfacția de a avea peste 20 dintre absolvenții săi care s-au dedicat științelor istorice.

Violeta Apostol

VOLUMUL PRODUȚIEI DE CARTE ȘCOLARĂ PE ANUL 1972

- 1 000 titluri de lucrări.
- 700 manuale școlare.
- 100 tratate și manuale universitare.
- 235 manuale pentru școlile și liceele de specialitate.
- 200 manuale noi și revizuite.
- Tiraj total 20 540 000
- Valoare 180 000 000 lei.

Red.: Ce loc atribuieți manualului în contextul actualelor orientări pedagogice?

Marieta Sava: Noțiunea de manual școlar s-a extins. Manualul nu mai este unica sursă de informare a profesorului și elevului. Optica noastră despre manual s-a modificat. Elevul trebuie antrenat să citească mult mai mult decît îi oferă ceea ce denumește noțiunea strictă de manual. Intenționăm să introducem manuale duble, care, practic, există chiar și astăzi, fiindcă, alături de manualele obișnuite, folosim o serie de manuale cu caracter experimental într-un număr de școli, pentru diferite obiecte de învățămînt. Ne-am propus ca în 1973 manuale duble să apară pentru unele discipline în întreaga țară. Ceea ce se experimentează acum într-un număr de școli, se va „experimenta”, dacă putem spune astfel în toate școlile. Manualele bune le vor exclude din circuit pe cele mai puțin bune sau, în condiții de valoare egală, vor coexista.

Red.: Conform unei rele tradiții, pro sau nu avea voie să iasă din tiparele manualului.

M. Sava: Și cei care evaluau munca la catedră a profesorului îl judecau sever atunci cînd acesta își îngăduia să iasă din litera manualului. În momentul de față, alt tip de predare-învățare, în care are prioritate gîndirea creatoare a elevului, obligă la schimbarea atitudinii față de manual. El va trebui să fie redus, din punct de vedere al conținutului și, mai ales, al paginilor. El va fi completat de caietul de muncă individuală pe care îl vom prezenta pentru prima oară într-o formă organizată la Expo '72. De ce spun „într-o formă organizată”? Cînd am introdus noțiunea de modernizare, au apărut în diferite colțuri ale țării și niște fișe de activitate independentă a elevului, fișe elaborate de profesori pe baza indicațiilor primite la diferite cursuri de perfecționare. În momentul de față am strîns o serie de astfel de fișe, care orientează activitatea independentă a elevului, într-un caiet. Scopul prezenței lor în expoziție este acela de a stimula și alți autori pentru elaborarea unui caiet mai voluminos decît manualul. Acest caiet va trebui să ofere posibilitatea elevului să intervină cu gîndirea lui creatoare, să tragă concluzii, să facă analogii, grafice, să interpreteze fenomenele, să ajungă la anumite rezultate. În caiet apar atît temele curente cît și temele recapitulative. Acest caiet nu poate fi considerat material auxiliar. El face parte inte-

DOUĂZECI DE MILIOANI

20 540 000 de exemplare, aceasta este producția de carte școlară a Editurii didactice și pedagogice în acest an școlar. Ceea ce reprezintă aproape cîte o carte pentru fiecare locuitor al republicii și aproape jumătate din întreaga producție editorială a țării. În cinstea celor două mari evenimente, Conferința Națională a partidului și aniversarea republicii, Editura didactică și pedagogică și-a luat angajamentul de onoare de a asigura editarea tuturor manualelor pînă la deschiderea școlilor. Date fiind proporțiile și însemnătatea acestei acțiuni, am considerat oportun să deschidem dezbaterile careia îi

grantă din ceea ce numim manual. În direcția generală din minister pe care o conduc s-au realizat astfel de caiete pentru biologie, fizică și chimie. Totodată ministerul nostru a elaborat un buletin cu recomandări privind latura aplicativă care vine în sprijinul profesorului și al manualului.

După cum se știe, în planul de învățămînt au fost introduse șase ore de practică pe săptămînă. În vederea orientării activității din aceste ore, am luat măsuri ca pentru anul școlar 1972-1973 să se editeze niște caiete, pe care le numim „de practică”. Sînt, de fapt, niște caiete de schițe care cuprind și normativele privind necesarul de materiale pentru diferite discipline din cadrul activității tehnico-productive. Pentru elaborarea caietelor de practică, a machetelor respective ne-am consultat cu diferite ministere, și alte instituții de specialitate și am stabilit colective pe care le punem la dispoziția Editurii didactice și pedagogice. Totodată, se elaborează pentru maistrilor-instructori un ghid care conține un minimum de îndrumări pedagogice, numeroase probleme și beneficiază de o prezentare grafică impecabilă.

Red.: O dificultate în elaborarea manualelor o reprezintă necesitatea de a stabili relația justă dintre știință și obiect de învățămînt.

M. Sava: Multă vreme, fiecare și-a imaginat că, la obiectul său, poate să adauge ceea ce era nou la ceea ce se acumulase pînă atunci. De aici și supraîncărcarea. Duceam lupta pentru a înlătura ceea ce este necesărie și a introduce, pe măsura accesibilității copiilor, noile cuceriri ale științei. Procesul de învățămînt, avînd un caracter progresiv, nu trebuie să cuprindă tot ceea ce oferă știința. Noi urmărim doar formarea copilului. Completările și le poate face, în tot cursul vieții, în formele de educație permanentă, mai ales că ceea ce apare nou, nu apare numai pînă cînd termină el școala. Elevul nu poate să fie enciclopedic. Cum spune o înțeleaptă zicală, decît să-ți dai un pește ca să te hrănești o dată, e mai important să te înveți să pescuiești, fiindcă atunci te hrănești toată viața.

Red.: Editura didactică și pedagogică are o sarcină de mare răspundere.

E. Bildescu: Dar și o sarcină de onoare, un angajament pe care și l-a luat editura și toți salariații ei în cinstea marilor evenimente politice ale acestui an. Contăm în realizarea ei și pe sprijinul pe care ni-l dau tipografiile. Există o bună colaborare între noi și tipografiile. Centrala poligrafică ne acordă tot sprijinul ei. Există, de asemenea, o bună colaborare în acest domeniu între ministerul nostru și Consiliul Educației și Culturii Socialiste. Dacă muncitorii din industrie s-au angajat să scurteze termenul de îndeplinire a planului cincinal cu cinci luni, dacă muncitorii de la Reșița au deschis procesul milimetrului, editura noastră a deschis procesul orei. Pentru noi, nu mai sînt nici luni, nici zile. Pentru noi contează ora. E o adevărată luptă contra-cronometrului pentru obținerea „bunurilor de cules”, a „bunurilor de tipar”, a „bunurilor de difuzare”.

Red.: Cum sînt stabilite prioritățile în acest ritm și la acest volum al producției editoriale?

E. Bildescu: Am dat prioritate manualelor cu tiraj mai mare, deci, celor destinate școlii generale, manuale care în majoritatea lor au apărut. Manualele de matematică și limbă română pentru școala generală, de exemplu, sînt deja tipărite în curs de difuzare. Ne preocupăm însă, în egală măsură, editarea la timp și a manualelor cu tiraje mai mici, cum sînt, de pildă, cele destinate naționalităților conlocuitoare. Fiindcă, se știe, noi edităm manuale în limba maghiară, germană, sîrbă, ucraineană, slovacă, cehă, bulgară și turcă, activitate care ilustrează încă o dată politica națională a partidului nostru care acordă drepturi egale la învățătura tuturor copiilor patriei, indiferent de naționalitate.

Red.: Ce va caracteriza conținutul manualelor școlare editate în acest an?

E. Bildescu: Îmbunătățirea calității conținutului cărții școlare este un obiectiv central și permanent al editurii. Am depus eforturi pentru dozarea mai rațională a cunoștințelor de-a lungul anilor de studiu, pentru selectarea elementelor esențiale la nivelul actual al științei, reducerea la maximum a elementelor istorice și descriptive. În ultimii ani, au fost editate o serie de manuale îmbunătățite față de edițiile anterioare, care răspund în mai mare măsură cerințelor unor manuale moderne. Aș aminti, între altele, manualele de aritmetică pentru clasa a II-a, de cunoștințe despre natură (clasa a IV-a) de geografie (clasele IV-V), botanică (clasa a V-a), limba franceză și limba rusă (clasele VII-VIII), fizică pentru anii II și IV de liceu, secția reală, chimie (anul II) și altele. Anul acesta apar pentru prima oară manualele pentru științe sociale, în lumina planului de măsuri aprobat de Secretariatul Comitetului Central privind noua eșalonare a predării științelor sociale.

Tot anul acesta, se vor tipări pentru prima dată manuale destinate elevilor din clasele (a II-a și a III-a) speciale de limbi străine, în franceză, engleză, germană și italiană, iar în italiană și spaniolă pentru anii II de liceu. Mai tipărim, pentru clasele speciale, trei broșuri de chimie, pentru anul II de liceu, două broșuri de fizică și cinci de matematică.

Pentru clasele speciale de informatică se tipărește un valoros manual de informatică, de altfel primul manual de informatică tipărit în țară la noi.

Am proiectat o literatură științifică facultativă pentru logică, informatică, probabilistică, mașini de calcul. Au apărut „Algoritmi de calculare cu aplicație la limbajele de tip ALGOL și FORTRAN”, „Sistemul informațional” și „Ce limbaje cunosc calculatoarele electronice”. În tipografie se află și alte lucrări de acest gen: „Calculatoare automate și programare”, „Manual de programare pentru mașina electronică Felix F.C. 15”, „Informatica pentru anul II de liceu”, „Culegere de probleme de probabilitate”. În pregătire, se află lucrarea intitulată „Introducere în programarea automată” și „Informatica pentru anii III și IV de liceu”.

Red.: Ce pe puteți spune despre aspectul grafic al cărților pe care le editați?

E. Bildescu: Insuccesul nostru la concursul „Cea mai frumoasă carte a anului” este cunoscut. Fără să în-

DE CĂRȚI ȘCOLARE

facem loc în paginile de față și la care participă prof. **MARIETA SAVA**, director general în Ministerul Educației și Învățământului, **EMIL BILDESCU**, directorul Editurii didactice și pedagogice, acad. **NICOLAE TEODORESCU**, decanul Facultății de matematică de la Universitatea din București, conf. univ. **DUMITRU ALMAȘ**, prof. dr. **MIRCEA IOVU**, de la aceeași universitate, lector univ. **VEGINIA TODOR**, de la Institutul central de perfecționare a personalului didactic, și prof. **EUGEN POPESCU**, directorul Liceului „George Coșbuc” din Capitală.

... în fața acestui eșec, de care îl considerăm un accident, am trecut cu toată seriozitatea problema perfecționării grafice de carte școlară, cu convingerea că realizarea din acest domeniu nu vor fi contestate. Considerăm că grafica de carte formează un tot indisolubil. Ilustrația cărții trebuie să aibă valoare artistică și mai ales, funcție didactică. Mai există ilustrații nereușite din punct de vedere artistic, care nu se integrează în mod organic în text. Pentru înlăturarea acestor neajururi a fost reorganizat Consiliul de carte, în care au fost cooptați artiștii plastici de renume și reprezentanți ai Institutului de cercetări pedagogice. Desigur că este greu pentru editura noastră, care scoate milioane în tiraj de câte o jumătate de milion de exemplare, să se întrecă cerințele ale căror tiraje se ridică la câteva mii. Cu toate acestea, credem că trebuie să facă mai mult. Convingerea mea este că avem de făcut o nouă față, prin cărțile școlare, cerințelor

Red. : Care este punctul de vedere al autorilor de manuale, invitați să participe la dezbaterile în ceea ce privește modernizarea cărții școlare?

Bildescu : Ne-am luat sarcina de a elabora o serie de manuale școlare moderne pentru liceu, cu ajutorul profesorilor, conferențiarilor, lectorilor asistenți din facultate și al studenților din Centrul de calcul matematic, în majoritate tineri, care constituie un act de îndrăzneală. Când se consideră că un manual școlar trebuie să aibă o anumită calitate. Considerăm că primul criteriu de manuale va apare până în luna septembrie. Unele manuale au apărut. Manualele de matematică și de calcul numeric au prezentat la consfătuirea pe care o avem în Galați în zilele de 3-4 septembrie. Caracterul lor pedagogic a fost apreciat și pedagogie puțin didactică de un omșniuit, finalitatea lor este îndepărtată. Ele atrag atenția diversilor specialiști care se ocupă de învățământul superior, că forma de învățământ trebuie să aibă o anumită calitate. Nu sînt încă pentru viitorii cercetători în matematică, ei pentru beneficiarii învățământului. Zilele trecute, la solicitarea Inspectoratului școlar al Capitalei, am făcut o expunere a manualelor urmărind de noi prin aceste manuale, în fața profesorilor de matematică de la clasele speciale din București. S-au emis unele tehnici justificative, care se întind pe scară globală, în legătură cu integrarea în cultura profesorilor, într-un timp scurt, a unor domenii extrem de noi care este informatica sau a unor domenii vechi care și-au găsit o formă nouă. Cred că Ministerul Educației și Învățământului ar trebui să ajute să treacă peste șocul acestor probleme cursuri de pregătire. În ceea ce privește pe elevi, trec și ei printr-un șoc, dar, din punctul de vedere al adaptabilității, sînt mult mai flexibili. Numai că va trebui să intervină cu un coeficient de intervenție în fața școlii. De aceea, în laborarea manualului de calcul numeric am ținut seama de o carte a profesorului Jean Kauntzmann de la Grenoble, scrisă pentru elevii de liceu, la nivelul clasei a IX-a și care are calitatea de a evita tehnicitatea.

D. Almaș : Pot spune că am o foarte veche experiență de autor de manuale. Scriu manuale de cel puțin 20 de ani. În momentul de față, sînt în circulație două : cel de clasa a IV-a, de istoria patriei și cel pentru anul III de liceu, de istorie universală modernă și contemporană. Aceste manuale au fost elaborate cu multă grijă. Am ținut seama de programă, de accesibilitate, de condițiile diferite, mai ales la cei mici, de însușire a cunoștințelor. Am căutat să fac din aceste manuale instrumente de lucru, dar și de educație. Fiind vorba de istoria patriei, din manualul pentru clasa a IV-a, am căutat să fac un instrument de educație patriotică. Am făcut cel puțin patru forme și ediții de manuale de clasa a IV-a, ultima formă, care este utilizată de vreo trei ani, mi se pare mai reușită, pentru conținutul științific, pentru claritatea stilului și pentru acel adăug de la fiecare lecție care este îndeobște o povestire ilustrativă pentru un eveniment istoric. Am constatat cu satisfacție că elevilor le place acest manual. Se pare că elementul beletristic prinde foarte mult și rămîne ca în edițiile viitoare să modifice povestirile, să găsească ceva mai expresiv, să compună chiar niște poeme patriotice care să întipărească în mintea elevilor momentele eroice din istoria patriei.

După opinia mea, manualul trebuie să aibă toate însușirile unei cărți care să fie respectată și iubită, fie că e de istorie, de matematică sau de literatură.

Red. : Aș dori să ne oprim puțin asupra modului în care au fost concepute manualele de științe social-politice.

Eug. Popescu : În afara a trei lecții, semnate de alți profesori, am elaborat, sub conducerea științifică a profesorului dr. Ion Blaga, restul manualului de economie politică pentru anul I de liceu. Lucrînd la acest manual am urmărit să desprindem din tematica generală a economiei politice acele probleme care să-i facă pe elevi să înțeleagă, în primul rînd, legitatea dezvoltării sociale, că evoluția socială are un caracter legic. Totodată am urmărit să facem înțelese caracterul exploator al orînduirilor presocialiste și, în special, esența exploatoare a societății capitaliste, pentru ca, pe baza acestora să se înțeleagă superioritatea orînduirii socialiste față de orînduirile presocialiste și politica economică a Partidului Comunist Român cu implicațiile ei pe plan intern, extern, social și politic. Urmărind aceste țeluri, a trebuit, desigur, să facem o selecție în zona noțiunilor absolut indispensabile, pentru înțelegerea acestor probleme. Pe această bază, am elaborat un sumar al manualului, cu probleme strict necesare, accesibile copiilor, ținînd seama de vîrsta lor, de puținătatea experienței lor sociale, de nivelul pe care l-a atins pînă în acest stadiu al școlarizării gîndirea lor. Am pus accentul mai ales pe accesibilitate, pentru că în vechiul manual lecțiile erau formate dintr-o înșiruire de texte și definiții neexplicate.

Red. : Cum apreciați valoarea manualelor școlare, prin prisma obiectivelor actuale ale învățământului și a sarcinilor sale formative?

NOI CĂRȚI ȘCOLARE

- Zece broșuri de educație politică.
- 30 de planșe pentru cabinetele de științe sociale.
- Manuale pentru clasele speciale de limbi străine, informatică, matematică, fizică, chimie, biologie.
- Cinci manuale de matematică modernă.
- Primul „Atlas istoric mondial” din România.
- Literatură științifică facultativă pentru logică, informatică, probabilități, mașini de calcul.

V. Todor : La biologie, în acest an școlar debutează programe noi, deci și manuale noi, atît în școala generală cît și în liceu. În școala generală e vorba de manualul de botanică pentru clasa a V-a, iar în liceu, de un manual de filogenie pentru anul I. Aceste manuale sînt realizate pe baza unor programe îndelung elaborate de o comisie superioară a Ministerului Educației și Învățământului. Atît programele cît și manualele sînt axate pe o problematică modernă. Din această cauză avem foarte multe noutăți în conținutul lor. Aceste noutăți sînt înțelese în sensul corect numai în măsura în care se ține seama de ansamblul disciplinelor egălate pe ani de studii. Ele sînt cap de serie pentru noile programe care vor constitui acest ansamblu. Abia atunci se va putea vedea unitatea acestei concepții moderne. În vechiul manual de biologie abundau elemente descriptive. Noile manuale evită această greșeală, fiindcă s-au axat pe probleme care conduc la formarea unei concepții științifice, renunțînd la toate elementele de prisos. Ele au, în general, multe scheme, multe figuri, multe tabele comparative.

M. Iovu : O problemă simplă de enunțat în ceea ce privește manualele de chimie și disciplina ca atare, este aceea că ele trebuie să corespundă cerințelor actuale ale practicii din țara noastră. Disciplinele școlare actuale sînt, în mare, echivalente formelor de mișcare pe care le-a definit Engels. În viață este însă greu să tragi granițe între aceste discipline. Din această cauză, pînă acum s-a întîmplat să existe lacune mari în pregătirea elevilor, din cultura lor generală lipsind domenii întregi, de importanță deosebită pentru economie, pentru practica din țara noastră. De exemplu, probleme de minerit nu-și au locul nicăieri fiindcă nu corespund unei discipline clasice. Consider că, în concepția actuală, manualele de chimie nu trebuie să se limiteze strict la chimie, ci să se ocupe de materiile prime care se găsesc în natură, de selectarea și obținerea lor în amestecuri. Cu alte cuvinte, elevul să fie pregătit pentru ceea ce întîlneste în viață, după ce a terminat studiile. Pe această linie, Ministerul Educației și Învățământului a luat o serie de măsuri, între care publicarea unei lucrări care se adresează profesorilor de chimie, dîndu-le îndrumări metodice și soluții practice pentru realizarea de experiențe de către elevi.

Dezbateri consemnate de Octavian Buzescu

● Consfătuire cu tema „Învățămîntul euristic”

Renovarea lecției în spirit euristic este o preocupare majoră a cadrelor didactice și o pirghie importantă în modernizarea învățămîntului. Dintre acțiunile inițiate în acest sens consemnăm consfătuirea cu tema „Învățămîntul euristic”, organizată recent la Inspectoratul școlar al județului Brașov, filiala I.C.P.P.D. și Casa corpului didactic, la Liceul nr. 1 din Brașov. După alocuțiunile rostite de prof. Elena Georgescu, inspector școlar general, și de reprezentanți ai Comitetului județean de partid și ai Consiliului popular județean, cadrele didactice participante au audiat expunerile : „Metode euristice în procesul de predare-învățare” (dr. E. Fischbein), „Învățarea prin experiență și cunoaștere euristică” lector univ. Alex. Găvăneaș, și au participat la discuții cu privire la căile de aplicare a metodelor euristice în învățămînt. Lucrările sesiunii s-au desfășurat în secțiuni : limba și literatura română, limbi moderne, istorie-științe sociale, psihologie, biologie, geografie, matematică, fizică și chimie.

● Sesiune de referate a elevilor

Recent, Inspectoratul școlar al județului Argeș și Comitetul județean U.T.C. au organizat la Pitești o sesiune de referate a elevilor, membri ai cercurilor pe obiecte din liceele teoretice și de specialitate din județul Argeș. Lucrările sesiunii s-au desfășurat pe secții : literatură, științe sociale, matematică, fizică și chimie. Cele mai bune lucrări au fost premiate și vor fi tipărite într-un buletin științific. Meritorie în organizarea acestui coloevii științific a fost preocuparea profesorilor responsabili de cercuri pentru stimularea activității creatoare a elevilor, a deprinderii lor cu munca independentă de cercetare și studiu, pentru formarea la elevi a capacității de selecție și sinteză, de emiteră a unei ipoteze și opinii proprii. (Dumitru Anghel).

● Modernizarea procesului de învățămînt în dezbaterile profesoriilor baimăreni

Conferinței Naționale a partidului îi este consacrată cea de-a IV-a sesiune județeană de referate și comunicări metodico-științifice a cadrelor didactice, organizată la 16 iunie a.e., în sala Casei de cultură din Baia Mare, de Inspectoratul școlar al județului Maramureș și de Casa corpului didactic. După cuvîntul de deschidere rostit de prof. Andrei Bălan, inspector școlar general, lucrările sesiunii au fost salutate de reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat și ai Ministerului Educației și Învățămîntului. Participanții au audiat apoi referatele : „Corelarea pregătirii teoretice cu pregătirea tehnico-productivă — condiție necesară a educării atitudinii socialiste față de muncă la elevi”, prezentat de prof. univ. dr. docent Anatolie Chirceș, și „Premise organice ale modernizării procesului de învățămînt”, susținut de prof. Romeo Dăscălescu.

Lucrările sesiunii desfășurate în 14 secții, la Liceul nr. 3 din localitate, au evidențiat preocupările cadrelor didactice pentru modernizarea procesului de învățămînt, pentru formarea multilaterală a tinerei generații. (R. Andreescu).

● Tabără-curs pentru profesorii care predau agricultura

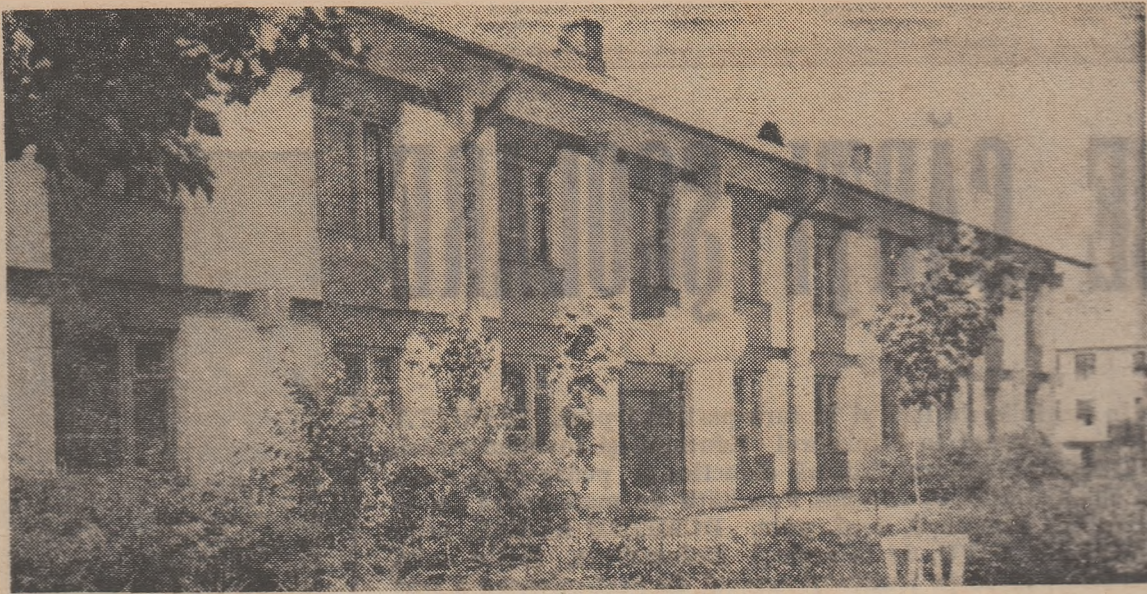
Inspectoratul școlar al județului Timiș a inițiat, între 16 și 21 iunie, a.e., la Liceul agricol din Ciocova, organizarea unei tabere-curs pentru perfecționarea profesorilor care predau biologia-agricultura în școlile din județ. După prezentarea unor aspecte ale muncii profesorilor care predau acest obiect, făcută de prof. Ștefan Baia, inspector școlar, cei 144 de participanți au purtat discuții privind carentele și realizările muncii lor efectuate cu elevii în cadrul micro-cooperativei agricole. În programul taberei sînt cuprinse informări privind politica externă și internă a partidului nostru, o serie de expuneri făcute de cadrele didactice de la Institutul agronomic din Timișoara, lucrări practice în grădina legumicolă și pe lotul de 64 hectare al liceului, vizitarea parcului dendrologic etc.

● Bucurii ridicate la putere

Dacă mai e nevoie să reamintim ! În săptămîna căreia îi punem punct, viața de dascăl și școlar s-a scurs la temperaturile emoționale cele mai înalte : bucuriile sfîrșitului de an ridicate la putere de cele ale începutului unei vacanțe pline de promisiuni-certitudini : excursii, drumetii, odihnă în tabere, ca și muncă acolo unde brațele tinere pot fi de folos. Numitorul comun al zilelor de vacanță ? Ca întotdeauna la noi : entuziasmul, cîntecul și voia bună.

Aceeași săptămîină căreia îi punem acum punct a adus în viața școlilor — pentru mîile de absolvenți — răscolitoarea așteptare a subiectului la examenul scris sau oral de la bacalaureat ori de la concursul de admitere în liceu. Clipe de trac, trecute cu respirația tăiată la ușa claselor sau în fața comisiei de examinare — deși, pe undeva, în suflet, sentimentul lipsei de teme al oricărei îndoieli cu privire la buna pregătire capătută de-a lungul anilor de școală.

LICEUL DE CULTURĂ GENERALĂ DIN SĂBĂOANI

Noua clădire a internatului

Foto: Gh. Rugină

Spre extremitatea de sud-est a județului Roman, la aproximativ 20 km depărtare de fosta așezare voievodală Roman, pe axul care leagă Țara de jos de Țara de sus, se află săbăoanii; la vreo 4 km. Gherăiești; apoi, Tămășești, Pildești și Răchiteni (care, administrativ aparțin de județul Iași), precum și satele Nisiporești și Borticești. Până la Eliberare populația din această zonă, români și ciangăi, a fost menținută într-o stare de inapoiere economică și culturală cumplită. Superstițiile și ignoranța făceau casă bună cu mizeria materială. De 11 ani, la Săbăoani funcționează un liceu cu internat pentru fiii și fiicele ciangăilor. Peste 70 la sută din numărul total al elevilor

provin din această comună. Ce reprezintă liceul pentru tinăra generație; ce înseamnă el în viața culturală a acestei zone, ce perspective de dezvoltare are, acestea au constituit obiectul mesei rotunde organizate recent la Liceul din Săbăoani de către redacția revistei noastre. Au participat: **prof. Ion Crăciun**, inspector școlar general al județului Neamț; **prof. Mihai Zamoșteanu**, inspector de specialitate; **prof. Vitali Vlasov**, director adjunct al liceului, **profesorii Vasile Drăgan** (limbă și literatură română), **Constantin Iordache** (istorie), **Romei Palade** (biologie), **inv. Viorica Udrea**, locțiitorul secretarului Comitetului comunal de partid.

MASĂ ROTUNDĂ

Rep.: Ce v-a determinat să înființați în această localitate rurală un liceu de cultură generală?

Prof. Ion Crăciun: Sunt mai mulți factori care au prezidat la înființarea acestui liceu. Pe primul plan se situează factorul demografic. Comuna Săbăoani are o populație de 11 000 de locuitori, fiind cea mai mare așezare rurală din județul nostru. Și totodată are un spor natural de populație impresionant. Aceasta asigură o largă bază pentru populația școlară. Actualmente, copiii de vîrstă școlară din comuna Săbăoani sînt cuprinși în trei unități școlare care funcționează cu cîte 8-9 clase paralele: o școală generală cu clasele I-VIII, cu 900 de elevi; o școală generală care funcționează doar cu clasele I-IV și liceul, care au clasele V-XII. Numai la ciclul I al școlii generale funcționează paralele 35 de clase; dintre acestea, 12 cuprind elevii din clasa I. Avînd deci o populație școlară foarte mare, ar însemna să deplasăm la o depărtare apreciabilă o masă imensă de elevi, respectiv în orașul Roman, pentru a urma cursurile liceului acolo.

Corelat cu primul factor este următorul. Liceul satisface nu numai cerințele de instruire și educație ale generației tinere din Săbăoani, ci și pe acelea ale elevilor din zona limitrofă. În fine, cel de al treilea factor care a avut pondere în decizia luată o constituie particularitatea vieții spirituale și culturale a populației din această parte a județului, în trecut înrîurită de reprezentări religioase și superstiții. A înființa un liceu de cultură generală aici a devenit o necesitate nu numai pentru a valorifica potențialul uman existent, ci și pentru a ajuta la ridicarea nivelului de cultură și civilizație al întregii populații.

Rep.: Concret, ce reprezintă liceul în viața comunei dv.?

Prof. Vasile Drăgan: Am să exemplific cu aspecte luate din experiența mea didactică. Ca profesor de limbă și literatură română, pot confrunța situația de acum cu cea existentă în urmă cu 6-7 ani. În primii ani de la înființarea liceului, elevii ne ridicau nu puține probleme în desfășurarea normală a procesului de instruire și educație, dificultăți care proveneau din insuficiența cunoașterii a limbii române de către ei. Elevii ciangăi pătrundeau în liceu cu un lexic românesc rudimentar, cu o pronunție incoretă și o exprimare în scris la fel de defectuoasă, deprinderi de vorbire dobîndite în familie și pe care școala nu le-a putut în-

lătura ușor. Era nevoie să fie cîștigată încrederea copiilor, dar mai ales trebuia să cîștigăm încrederea părinților acestora în noi, profesorii, și în școală.

Prof. Mihai Zamoșteanu: Pentru a înțelegi cele spuse înainte, mai are un alt element. Se simte astăzi o puternică înrîurire exercitată asupra vorbirii elevilor chiar din clasele V-VIII ale școlii generale de mijloacele moderne audio-vizuale și care contribuie la îmbogățirea și expresivitatea limbajului elevilor.

Prof. Romei Palade: La început, noi, profesorii, eram priviți cu destulă rezervă de către părinții copiilor. Exista latent o anumită neîncredere. Am înțeles acest lucru și am acționat atît prin copiii acestora — elevii noștri — cît și direct, printr-o muncă stăruitoare și răbdătoare de influențare a conștiinței adulților. Prin brigăzile cultural-științifice în care ne-am constituit, am desfășurat o eficace muncă de răspîndire a cunoștințelor științifice, de formare a unei viziuni științifice asupra lumii chiar la cei maturi. Contactul direct cu oamenii din comună a dus, în cele din urmă, la înlăturarea acelei răceli din raporturile cu populația comunei.

Prof. Vitali Vlasov: Liceul nostru a devenit realmente un factor de civilizație și cultură în comună, de înrîurire asupra modului de a gândi, de a se comporta și chiar de a-și aranja interiorul casei, de a se îmbrăca, de a saluta, de a mânca. Liceul s-a integrat în viața socială și spirituală a localității noastre. Și acest fapt, socot eu, este cel mai bun indicator al necesității adînc resimțite de toți locuitorii comunei noastre de a avea un liceu aici.

Prof. Constantin Iordache: Un amănunt, pentru a ilustra schimbarea comportamentului și atitudinii oamenilor din sat față de profesori. A fost o vreme cînd părinții copiilor nici nu răspundeau măcar la salutul cadrelor didactice. Astăzi simțem înconjurati de stimă și respect.

Rep.: În discuția noastră a revenit adeseori o formulă: Liceul din Săbăoani este un factor de cultură și civilizație pentru localitatea aceasta. Vă solicit cîteva exemple.

Prof. Constantin Iordache: Pînă în 1961 nu exista în comuna Săbăoani nici un specialist cu studii superioare. Actualmente, peste 10 profesori, originari din comună, s-au întors acasă și predau în școlile de aici.

Inv. Viorica Udrea: Pentru că vorbim despre elevi, putem spune

fără greș că ei au o prezență activă în viața spirituală a satului pe toate planurile: popularizarea cărții, răspîndirea cunoștințelor științifice, competiții sportive la care sînt antrenati toți tinerii din comună, concursuri școlare la nivel județean. Amintesc în trecut de terenul sportiv, construit prin muncă voluntară de elevii școlii noastre, precum și de viitorul complex sportiv în curs de amenajare. Semnificativ pentru prezența activă a foștilor noștri absolvenți este următorul fapt: în C.A.P.-ul din localitate lucrează 12 economiști, foști elevi ai liceului nostru.

Rep.: Să încercăm să lărgim acum cercul discuției: Ce înseamnă liceul pentru învățămîntul din județul Neamț?

Prof. Vasile Drăgan: Mulți dintre profesorii de la liceul nostru sînt conducători de cercuri pedagogice la nivel de centru (orașul Roman), obțin rezultate bune la formele de perfecționare și reciclare ținute în cadrul I.P.C.D. filiala Iași, participă la diferite forme de manifestări științifice în cadrul acțiunilor organizate de inspectoratul școlar sau de filialele societăților științifice ale cadrelor didactice: comunicări și informații.

Rep.: S-a amintit de faptul că liceul funcționează cu un internat. Puteți să ne dați cîteva amănunte în plus?

Prof. Ion Crăciun: Liceul a funcționat de la început (1961) cu un internat cu o capacitate de 60 de locuri. Astăzi, numărul locurilor în internat s-a dublat. Din 1968 liceul a fost dotat cu un nou local de internat.

Rep.: Care sînt perspectivele de dezvoltare apropiate și îndepărtate ale liceului de cultură generală din Săbăoani?

Prof. Ion Crăciun: Liceul de cultură generală din Săbăoani este un factor de cultură și civilizație pentru întreaga zonă. Nu se poate, deci, pune problema reprofilării lui. Aici mai intervine și un alt element. În cuprinsul județului funcționează deja două licee agricole, care satisfac pe deplin cerințele de cadre medii tehnice-ale județului nostru. Se impune să luăm o serie de măsuri care să ducă la întărirea acestei instituții școlare, la sporirea eficienței sale culturale și științifice pentru populație. Ne gîndim să sporim numărul de clase cu circa 7-8 săli. Aceasta și pentru a putea crea și un număr mai mare de săli de me-

dității în care să cuprindem în mod practic pe toți elevii, fie că sînt sau nu la internat. Vrem să ajutăm elevii să realizeze pregătirea lecțiilor integral în școală, sub îndrumarea și supravegherea cadrelor didactice. O altă serie de măsuri pe care le studiem se referă la îmbunătățirea dotării laboratoarelor, la înnoirea mobilierului școlar, la construirea unui club al elevilor dotat cu televizor, la construirea unei săli de gimnastică. Procesul de instruire și educație se va desfășura în condiții mai bune prin introducerea termoficării și alimentarea cu apă curentă. Pentru stabilizarea cadrelor, împreună cu forurile locale, intenționăm să începem construcția unui bloc de locuințe cu 12 apartamente, așa cum am realizat și la Liceul din Borca. În ce privește întărirea caracterului practic aplicativ al procesului de învățămînt, inspectoratul școlar, împreună cu conducerea școlii, vor realiza o diversificare a gamei de profesii în care sînt inițiați elevii, prin înființarea unui atelier electrotehnice profilat pe mecanizarea agriculturii (pentru băieți) și prin întărirea secției de covoare (pentru fete). De altfel, o trăsătură a adolescenților și a adolescențelor din comună este participarea alături de membrii adulți ai familiei la muncile agricole de vară. Mai mult chiar, acest spirit al muncii în care sînt educați de mici îi face ca în timpul vacanței să se angajeze pe unele șantiere pentru a munci. Munca fizică pentru ei este deci o realitate cotidiană. Școala va întări prin mijloacele de care dispune acest spirit al muncii.

★

În vastul program al partidului nostru de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, de ștergere treptată a deosebirilor dintre sat și oraș, de făurire a unei conștiințe înaintate a întregului popor muncitor, liceul din mediul sătesc este un post înaintat, contribuind la ridicarea nivelului de instrucție și educație a generației tinere și la sporirea gradului de civilizație și cultură a zonei în care este implantat. Liceul de cultură generală din Săbăoani, este integrat efortului general de adaptare a învățămîntului nostru la cerințele prezente și de viitor ale societății noastre în plină dezvoltare.

Nicolae Sorin

Un nou sistem de notație muzicală

Filmul intitulat „Matematica și muzica”, realizat de puoanca pe peliculă „Orizont științific” al Studioului cinematografic „Alexandru Sahia”, ca, de altfel, și unele articole publicate în revistă ne informează despre noul sistem de codificare a sunetelor muzicale conceput de prof. Alexandru Russin.

Animat de dorința de a simplifica notația muzicală în așa fel încât muzica să se poată scrie și citi cu aceeași ușurință cu care scriem și citim în limba maternă, prof. Alex. Russin reanzează sistemul absolut de notație muzicală bazat pe o gândire matematică.

Memorul al seminarului de matematică aplicată, condus de acad. prof. Nicolae Teodorescu, autorul sistemului absolut de notație muzicală are posibilitatea de a se informa în permanență asupra modului în care matematica modernă intervine cu succes în numeroase domenii de activitate ale omului.

Necesitatea de a folosi calculatorul electronic în cercetările de muzicologie vine să confirme unitatea unui sistem științific de codificare a sunetelor muzicale.

Analizând sistemul tradițional de notație muzicală, prof. Alex. Russin observă ca dintre cele patru cantități ale sunetului muzical (înălțimea, durata, intensitatea și timbrul), primele două prezintă deficiențe de notare din cauza lipsei unei corespondențe biunivoce dintre sunetele muzicale și semnele grafice.

Faptul că unul și același sunet muzical, spre exemplu, **Do** cu frecvența **261,63 Hz** se poate nota grafic în șapte feluri folosind cunoscutele de **Sol**, **La** și **Si** produce dificultăți de citire.

Astfel, unui sunet muzical în loc să-i corespundă un singur semn grafic, îi corespund șapte semne grafice.

Ținând seama că la fel se întâmplă și cu celelalte sunete la care se mai adaugă dificultățile ce rezultă din notarea sunetelor pe liniuțe suplinimentare, este lesne de înțeles cât de dificilă devine citirea unei partituri muzicale.

Într-o limbă vorbită, în ciuda faptului că se folosește un număr mare de semne grafice (litere), cititul este cu mult mai ușor decât în muzică, unde sunt folosite numai șapte note muzicale.

Imaginați-vă ce s-ar întâmpla dacă în limba vorbită sunetului articulat „a” i-ar corespunde șapte semne grafice, sunetului „b”, de asemenea, și așa mai departe; citirea ar fi dificilă, poate chiar imposibilă.

În privința duratelor sunetelor sistemul tradițional de notație muzicală prezintă și aici deficiențe. Asemenea deficiențe sunt eliminate complet în noul sistem realizat de prof. Alex. Russin — sistemul absolut de notație muzicală.

La baza sistemului stă noua concepție despre scara generală muzicală, scară concepută după modelul matematic al elicei circulare, în care sunt cuprinse toate sunetele din domeniul de audibilitate, de la cel mai grav până la cel mai înalt sunet. Această scară spațială, elicoidală, este împărțită în etaje sonore, fiecare etaj cuprinzând sunetele din cadrul unei octave. În fiecare etaj se află cele șapte sunete muzicale naturale: **Do, Re Mi, Fa, Sol, La, Si**, sunete care prin corespondență biunivocă sunt reprezentate grafic prin cifra care indică rangul pe care fiecare dintre ele îl ocupă în cadrul etajului respectiv.

Astfel, **Do** va fi notat grafic cu cifra 1, **Re** va fi notat cu cifra 2, **Mi** cu cifra 3, ș.a.m.d. Pentru a preciza

etajul în care acestea se găsesc, se notează la început cu cifra romană rangul etajului sonor, după care, pe o linie mediană se vor înșira cele șapte cifre arabe, care reprezintă cele șapte sunete muzicale. Pentru a mări numărul de sunete notate grafic, se vor scrie sub linia mediană sunetele din etajul inferior, iar deasupra liniei mediane, sunetele din etajul superior, notându-se în acest fel douăzeci și unu de sunete. Prin acest sistem de codificare a înălțimii sunetelor, se realizează două lucruri importante: pe de-o parte, toate sunetele cu același nume din scara generală muzicală se vor nota grafic cu aceeași cifră, bunăoară, toate sunetele **Do** se vor nota cu cifra 1, toate sunetele **Re** se vor nota cu cifra 2 ș.a.m.d.; pe de altă parte, dat fiind faptul că fiecare sunet este raportat la etajul sonor în care acesta se găsește, se obține o precizie riguroasă a poziției pe care fiecare sunet o ocupă în scara generală muzicală, fapt care justifică denumirea de „sistem absolut”. Alegerea cîrurilor drepte semne grafice de reprezentare a înălțimii sunetelor nu este întâmplătoare.

Față de orice alt semn grafic, numărul conține în el noțiunea de mărime, de ordine, așa cum 4 este mai mare decât 3, și sunetul **Fa**, notat cu 4, are frecvența mai mare, deci este mai înalt decât **Mi**, notat cu 3, dacă, bineînțeles, ambele sunete se află în același etaj sonor.

În privința duratei sunetelor, pentru a se stabili un sistem unitar, științific, prof. Al. Russin a pornit de la ideea că dacă pentru lungime există unitatea de măsură „metrul” cu multiplii și submultiplii lui, pentru greutate, unitatea de măsură „gramul” cu multiplii și submultiplii lui, tot așa și în cazul duratelor sunetelor trebuie să se poarte de la o unitate etalon, față de care să se stabilească multiplii și submultiplii. Astfel, pentru durata relativă a sunetelor, a conceput ca unitate fundamentală de durată „timpul” (t), față de care a stabilit multiplii și submultiplii, ca fiind termenii ai unei progresii geometrice cu rația 2, respectiv $\frac{1}{2}$.

Printr-o corespondență biunivocă, se asociază aut multiplilor cit și submultiplilor timpului, cite un semn grafic de durată care se scrie dedesubtul semnelor grafice ce reprezintă înălțimea.

Pauzele se notează cu cifra 0 (zero) însoțită de semnul de durată, iar măsura se notează doar printr-o simplă cifră închisă într-o paranteză, prin care se indică numărul timpilor. Durata reală sau absolută rezultă din indicația metronomică, iar armura tonalității se notează la început în fața etajului sonor. Nu-mi propun să ilustrez în întregime toate elementele sistemului absolut, dar în acest exemplu pe care îl prezint comparativ, se pot constata dificultățile de citire existente în sistemul tradițional, față de sistemul absolut.

Aprecieri asupra simplității și caracterului științific al sistemului absolut de codificare a sunetelor muzicale au fost făcute și de personalități de seamă din domeniul matematicilor, ca acad. prof. Nicolae Teodorescu, care afirmă: „Matematica modernă este concepută ca teorie de structuri abstracte și de limbaje formale adecvate teoriilor științifice. În această calitate ea este prezentă și în lucrarea prof. Russin, unde aduce simplificarea, unitate și o libertate îndrăzneală de creație specifică codificărilor științifice.

Vasilica Neagu

Percuția la lecția de muzică

Nu de mult un muzician, dirijorul și compozitorul Gerald Gorgerat, a predat muzica copiilor dintr-o clasă a VI-a de tranziție, din Paris, timp de aproape o săptămână, ajutându-se de diverse instrumente de percuție. Ultima lecție a ținut-o în prezența unui grup de profesori de muzică. Rezultatul, după cum l-au înregistrat presa pedagogică și specialiștii, a fost revelator: cele câteva zile de inițiere au fost suficiente pentru ca micii elevi să-și însușească deprinderi muzicale esențiale, ca elanul ritmic, independența vocii și a brațelor, stăpînirea și expresivitatea gestului, toate acestea, bineînțeles, în stadiu elementar. Toată lumea a fost de acord că educația muzicală care pornește de la ritm apropiat direct și repede de adevărata înțelegere a muzicii. Fiecare copil descoperă pe această cale că posedă un ritm interior — ritmul respirației, al bătăilor inimii, pulsul —, pe care muzica îl prelungește, că muzica este o necesitate la fel de firească și simplă ca și hrana sau respirația.

Inițierea muzicală cu ajutorul percuției nu este nici nouă, nici surprinzătoare pentru secolul nostru care a fost inaugurat, nu printr-o coincidență, de „Sărbătoarea primăverii” de I. Stravinski. Atracția către incantațiile ritmice ale artei primitive, către limbajul în care ritmul este folosit cu precădere ca element constructiv, răspunde unei nevoi de ordine și simplitate, pe care istoriografia muzicală o explică, în general, prin dorința de reînnoire a expresiei muzicale, hipertrofiate de postromantism, și de lărgire a sferei de audiență a muzicii.

Nu numai compozitorii au fost atenți la sonoritățile și ritmurile primare și la tam-tamurile exotice. Reîntoarcerea la exprimarea simplă,

spontană și naturală, în care ritmul muzical, inclusiv percuția, predomină, a fost încercată, explicată și recomandată ca modalitate pedagogică. De la Kodály Zoltán și Karl Orff care au creat metode, toți cei ce se consideră contemporani cu lumea muzicală de astăzi, dau prioritate studiului ritmului în învățarea muzicii.

Însă demonstrația lui Gerald Gorgerat înseamnă și altceva. Într-adevăr nou. Aduce în predarea muzicii un corectiv de optică în favoarea creativității.

Tamburinele, cimbalele, tobițele, trianglele și celelalte piese din familia percuției, folosite la lecții, devin instrumente de investigare cu care elevul descoperă spontan calitățile sunetului: timbrul, intensitatea durată, înălțimea, și organizarea acestora în structuri muzicale. Muzica încetează pentru el să mai fie o magie, care se însușește prin exerciții dogmatice.

Și nu numai atât. Ele permit o varietate infinită de combinații de timbre care fac exercițiile muzicale, solfegiarea și cîntul mai bogate sonor, deci și mai atractive, și mai eficiente. Elevul atent, în egală măsură, la partitura sa ritmică ca și la indicațiile profesorului participă în ansamblul clasei la elaborarea unei opere muzicale colective, de un aspect original de fiecare dată cînd se execută. El nu se mai simte depersonalizat și pierdut în masa cîntatului la unison, ci prezent cu vocea distinctă a instrumentului care ritmează. Dobîndește astfel conștiința responsabilității sale, își disciplinează gesturile care se traduc acum în sunete, și, ceea ce este esențial, trăiește cu adevărat muzica.

Heana Mironescu

Cronică T.V.

Semnal de alarmă!

„Unde dă?”. „Cite locuri sînt?”. „Cîți candidați vor fi?”. Perfect valabile aceste întrebări și pentru părinții viitori liceeni și pentru părinții în curînd bacalaureați! Și în aceste zile fierbinți, cînd telefoanele sînt, cînd memoria se răscolește și se prospectează sistematic terenul pentru a afla „pe cine cunoaștem la...”, constatăm cu tristețe că televiziunea și radioul, modernele și rapidele mijloace de informare și educație s-au ocupat de... „de toate pentru toți”: ne-au oferit lecții de chimie, „cluburi romantice”, filme moralizatoare construite după ideea celor șapte porunci, reportaje cu eroi pozitivi (cam prea pozitivi!), curiozități științifice și puțin, mult prea puțin, s-au gândit la problema importantă a alegerii viitoarei profesii a tineretului nostru studios. Ce folos că s-a arătat în mod critic cum tovarășii studenți nu respectă repartițiile, cînd nimeni nu se întreabă „cum au ajuns la această facultate?” Iubesc sau nu acești oameni profesioniști pentru care s-au cheltuit bani și inteligență?

Redacția pentru tineret pregătește întotdeauna emisiunile sale conform tiparelor „asta-i negru”, „asta-i alb”. Din birouri, doar cîtînd cărți teoretice, este destul de greu să stabilești pulsul unei generații, să-i conduci discret dar ferm pașii pe un drum mare, și de ce să nu recunoaștem, destul de greu (vezi și emisiunea lui Emil Ghițulescu de joia trecută?). **Rar, foarte rar, dialogurile despre tineri cu tineri le-am simțit sincere, deschise, lipsite de clasicul convenționalism.**

Un semnal de alarmă (tras modest) l-am auzit recent la radio, emis de „Start la Intersecție” — emisiune de orientare școlară și profesională.

Televiziunea nu are așa ceva în „vastul” său program educativ! Întrebarea a fost: „ce vor face candidații dacă nu vor reuși la concursurile de admitere”. O serie de glasuri slabe, amorțite, de pui abia ieșiți din găoace, au răspuns: „stau un an acasă și mă pregătesc și dau la anul; sau, mă rog, dacă vreți, profesiez undeva...”. Ce va profesa? Nimeni nu s-a gândit la viitor, pentru că toți cred că vor reuși, iar după ce reușesc cred că totul va merge de la sine, repartiția, salariul etc. „Dacă nu reușesc dau la niște cursuri de-astea de încadrare în producție că apoi se găsesc niște posturi de ingineri, de tehnicieni sau așa ceva” — aceasta să fie o profesiune de credință? „Dau la merceologie că acolo se intră. Nu prea știu multe lucruri despre ce este pe-acolo. E ceva legat de economie”. Răspunsuri care dor. Lipsa de informare e cruntă — conchideau întristați realizatori! Cînd toți lupțăm pentru mai bine pentru perfecționare, există tineri care la vîrsta de 18 ani în plină forță de muncă, nu știu ce vor face peste cîteva luni. Părinții au vina lor. Profesorii, și ei își au partea lor de vină. Presa, radioul și televiziunea sînt și ele din plin părtașe la această situație. Bătălia grea a examenelor a început. Cîștigătorii vor fi sărbătorii, învingătorii, ca de obicei, criticați în reportaje. Cînd va afla însă și televiziunea că există zeci de forme atractive de a vorbi tinerilor „despre ei înșiși”, de a-i sfătui, de a-i îndemna... de a-i asculta?

Să nu uităm că „avem un tineret minunat”... care poate aștepta receptiv și vorbele sfătoase ale părinților, simbolice numiți T.V. și RADIO!

Heana Colomiet

PE PUNTEA DINTRE ȘCOALĂ ȘI VIAȚĂ

S-a cîntat *Gaudeamus* sub fereastra cancelariei profesorilor, s-a făcut „schimb“ de autografe pe panglicile de absolvent și în carnetele de amintiri, s-a ciocnit un pahar de vin, la banchet, și absolvenții liceelor din Baia-Mare și-au luat rămas bun de la școlile lor.

Acum vreo trei decenii — și ce înseamnă treizeci de ani în viața unui oraș!? — Baia-Mare avea un singur liceu de băieți și doar un gimnaziu de fete. Azi, în acest centru al industriei moderne funcționează patru licee de cultură generală, un liceu de muzică și arte plastice, licee de specialitate cu profil economic, de construcții, minier, și pedagogic de educatoare, liceu sanitar, topografic. Din viitorul an școlar aici vor începe să funcționeze două noi licee de specialitate: un liceu industrial metalurgic și un altul pentru construcții de mașini. Tinerii din Baia-Mare își pot desăvîrși astfel studiile postliceale chiar în orașul lor, unde au un Institut pedagogic de trei ani și Institutul politehnic de subingineri.

Pentru ca absolvenții să poată beneficia de multiplele posibilități pe care le au de a-și alege o profesie potrivită înclinațiilor, aptitudinilor și intereselor lor, sînt ajutați de doi psihologi școlari. La Liceul „Gh Șincal“, prof. Angela Breban, iar la Liceul nr. 3, prof. Gențiana Bălan conduc acțiunea de cunoaștere științifică a elevilor, urmîresc îndeaproape dezvoltarea lor, le cultivă talentele.

Aproape din nimic, bazîndu-se în primul rînd pe forțele proprii, și-au construit „imperiul“ miraculos de azi psihologii școlari de aici. Cabinetele lor prefigurează mai mult viitorul decît prezentul, acei ani nu prea îndepărtați cînd lecțiile se vor desfășura în cabinete.

Nu ne propunem să amintim nenumăratele și cuprinzătoarele lor sarcini, începînd cu copiii-problemă și pînă la întocmirea acelor monografii profesionale, care mai lipsesc încă. Ne vom ocupa doar de partea cea mai actuală a muncii lor: orientarea profesională a elevilor.

Profesoara Angela Breban i-a împărțit pe elevi în grupe, după opțiunile lor profesionale. Datorită acestui fapt se poate realiza simultan îndrumarea colectivă pe profil și individualizarea acestei acțiuni. În acest scop folosește întregul arsenal al metodelor psihologice, de la observarea elevilor la ore și activități practice (cu ajutorul diriginților) pînă la studierea documentelor școlare și a testelor. Pe baza acestora se întocmește fișa psiho-socio-pedagogică a elevilor. Trebuie să arătăm că, deoarece cele două cabinete ființează de puțină vreme, dosare personale s-au putut alcătui numai pentru elevii anilor I și II, ceea ce nu e puțin lucru dacă ne gândim că în anul I funcționează șase, iar în anul II șapte clase paralele.

Dar și promoția de absolvenți din anul acesta a primit o îndrumare competentă, atentă și la timp. Planșe reprezentînd posibilitățile de studii și plasare în localitate și județ, întocmirea de „micromonografii“ profesionale, popularizarea diferitelor mijloace de învățămînt postliceal sînt numai cîteva dintre mijloacele folosite pentru o îndrumare profesională și școlară adecvată fiecărui tînar absolvent. De asemenea, a fost pus la dispoziția diriginților tot materialul obiectiv, pe baza căruia aceștia pot da îndrumări concrete tuturor elevilor din clasă.

Dar activitatea psihologilor nu se desfășoară doar în cabinete. Organizează întîlniri cu reprezentanții diferitelor profesii. La Liceul nr. 3 s-au organizat orele de dirigenție simultan pentru toți elevii anului IV, ca să se poată face vizita unor locuri de muncă cu toți cei interesați. Cei care se pregătesc

Orientare școlară și profesională

pentru medicină sau farmacie la nivel de universitate sau învățămînt postliceal au vizitat spitalul ultramodern din oraș; o altă grupă a vizitat școala tehnică de geologie și topografie etc.

Diriginții și-au urmărit elevii de la conturarea vagă a dorințelor și pînă la precizarea clară a opțiunii profesionale. Știu, deci, cîme se pregătește pentru universitate, cine vrea să devină medic, profesor, inginer, subinginer, tehnician sau muncitor calificat. Absolvenților, încă elevi fiind, li s-au adus la cunoștință posibilitățile de calificare pe plan local și județean de către șeful direcției județene de muncă și ocrotiri sociale, Romulus Roman, care, pe baza balanței forței de muncă, a putut da lămuriri complete despre perspectivele de calificare — plasare a întregului tineret între 16—24 de ani. În orașul Baia-Mare, băieții au nenumărate posibilități de plasare. Ei se pot califica la locul de producție, unde, datorită pregătirii lor, vor parcurge mult mai repede drumul calificării profesionale și odată cu aceasta li se va urca în mod corespunzător categoria de salarizare. Întreprinderile de industrie grea din oraș, între altele Uzina de utilaj minier, primesc cu brațele deschise pe tinerii bacalaureați, organizează pentru ei cursuri de calificare la

locul de muncă în meseriile de strungari, frezori etc.

Mai spinoasă este însă, în acest oraș, problema fetelor. Noua filatură asigură loc de muncă în mod obiectiv doar pentru un număr limitat.

Organele locale se străduiesc ca pentru anumite posturi de funcționari sau pentru cele din rețeaua comerțului de stat, din cooperativele meșteșugărești de profil să aibă prioritate în angajare tinere absolvente de liceu.

În aceste condiții, oarecum particulare, profesorii de specialitate folosesc orele de lucrări practice în vederea unei preorientări profesionale cît mai eficiente a elevilor lor. Atît elevii de la Liceul „Gh Șincal“ din localitate, cît și colegii lor de la Liceul nr. 3 își desfășoară activitatea practică productivă fie în atelierul școlii, fie în întreprinderi. Pe bază de contract elevii execută anumite munci simple, utile, firește, în dobîndirea unor deprinderi practice, dar care singure nu asigură o precalificare. Fetele lucrează în atelierul cooperativei și învață olăritul; altele la tipografie, legătorie de cărți. Multe, poate prea multe, fete fac însă lucru de mină și gospodărie la orele de practică.

Am fi nedrepti dacă nu am arăta că această activitate a fetelor de la Liceul nr. 3, sub conducerea prof. Ortansa Dogaru, servește la descoperirea și conservarea autenticelelor comori folclorice, deci este o muncă cu caracter cultural de foarte mare însemnătate. Dar cooperativa, care pe bază de contract valorifică lucrul fetelor, nu le poate oferi în viitor tuturor locuri de muncă. Rămîn, deci, cunoștințele de gospodărie acumulate, care includ întocmirea bugetului, alcătuirea unor meniuri dietetice, cunoștințele de puericultură și cele cîteva sute de metri de lucru de mină și elemente de croitorie, lenjerie și, bineînțeles, cusăturile populare. E de ajuns atîta pentru o femeie modernă? Nu credem. E, desigur, necesar ca o tînară să știe toate acestea. Dar dacă încercăm să ne imaginăm cîte ii, covoare, cusături naționale se lucrează în cadrul orelor săptămînale de atelier, inevitabil ne vine în minte Penelopa, care — așteptîndu-l pe Ulise — își broda ani în șir rochia de nuntă și desfăcea noaptea ce lucra ziua pentru a-i păcăli pe cei care o cereau în căsătorie.

Credem că experiența pozitivă acumulată pînă în prezent permite conducerii școlilor băimărene ca, împreună cu Inspectoratul școlar județean și sub îndrumarea forurilor locale, să reexamineze profilul atelierelor școlare existente pentru fete, în scopul realizării unei diversificări în funcție de posibilitățile și nevoile actuale și de viitor ale economiei și culturii județului.

Edith Roman

Elev permanent

Școala cu un singur învățător

Cu mare emoție și cu profund respect vreau să-mi țin promisiunea făcută în numărul trecut și să scriu cîteva rînduri despre un dascăl de inimă pe care l-am cunoscut mai acum cîțiva ani.

— Noi pe tovarășul învățător l-am dus cînd or fost inundațiile pe brațe ca să treacă peste cîmpul ăla. Că se afla sub apă.

Cred că n-o să uit niciodată aceste cuvinte pe care mi le-a spus un țăran în plină putere a vîrstei, un om de la care am înțeles poate mai bine decît de oriunde ce înseamnă a iubi și a respecta pe un alt om.

Există pe meleagurile Clujului un cătun cu treisprezece fumuri. Îi zice Subcoastă. Și are cătunul o școală cu vreo zece suflete. Și mai are cătunul un învățător pe nume Ludovic Todea. Dacă vreodată se va încumeta cineva să scrie un roman și va porni în căutare de eroi, apoi, acolo, la Subcoastă, îl găsește, ca să zic așa, de-a gata. Acest om știe într-adevăr ce înseamnă a nu-ți precupeți timpul. Nu e deloc ușor să înveți în aceeași încăpere copii din patru clase deodată. Cum a făcut, cum n-a făcut, dar Ludovic Todea a reușit fără gălgăie și fără agitație. Știu eu ce se mindrea dascălul Todea? Cu elevii lui (toți), care, mergînd mai departe la școli în alte comune sau orașe, „știu carte bună și nu se dau deloc de rușine“, sînt frunze la învățătură și la comportare.

Nu m-am interesat de aprecierile activității dascălești date de forurile de specialitate din ierarhiile superioare. Nu știu cîte inspecții o fi avut el pe an (cam greu de ajuns acolo!). Știu doar că ar fi putut să găsească un locșor mai cald și mai liniștit. Știu că putea și să n-a făcut-o! Știu că în vacanțe îi la pe copii în „hoinăreală“ peste cîmp și văi și că vine de acolo cu însemnări despre istoria locurilor străbătute, că descoperă împreună cu copiii eroi ai luptelor — duse în 1944 pentru eliberarea Ardealului de sub călcîiul hitleriștilor. Știu că o țere reținut în a se lauda, dar că a făcut foarte multe.

Cînd vorbim despre urmele pe care fiecare trebuie să le lăsăm pe pămînt, mie îmi vine în minte călupul acestui dascăl pe care oamenii îl dăceau zilnic pe brațe în timpul inundațiilor peste un cîmp urias și pustiit pentru ca „tovarășul învățător să-și vadă liniștit de treaba lui“. Dacă recunoștința semenilor săi s-ar fi limitat numai la asta și tot ar fi una din cele mai mari lecții de respect, acel respect pe care oamenii ce pe meleagurile românești îl arată dascălilor, adevăraților dascăli.

Cînd m-am așezat să scriu aceste rînduri, am crezut că n-o să-mi ajungă perimetrul oferit cu multă amabilitate de „Tribuna școlii“. Văd însă că am spus ceea ce aveam de spus. Aș mai vrea să scriu doar atît:

— Plecăciune pînă la pămînt tovarășe învățător! N-am nici o calitate s-o fac oficial. O fac doar din inimă, cu adîncă stimă și admirație pentru o inimă mare și bună.

Alexandru Stark

Școala rurală se modernizează

Supus innoirii asemenea întregii țări, satul românesc trece azi printr-un larg proces de integrare în contextul civilizației materiale și culturale a societății contemporane. Un pas important și semnificativ pentru realitățile noastre îl face în acest sens școala. Este concluzia pentru care au pledat net realitățile cu care am venit în contact de-a lungul vizitei făcute recent în mai multe din școlile sătești ale județelor: Bacău, Neamț, Harghita, Brașov.

Noii termeni ai dialogului catedră-clasă

Pe Nică a lui Ștefan a Petrei l-am întâlnit pretutindeni în peregrinările noastre prin satele moldovene. Aceiași ochi jucăuși cu scilpiri inteligente, aceleași chipuri radiind puritatea și mobilitatea particulară a spiritului. Numai că ochii sînt acum deschiși mai larg spre lume, într-o înțelegere impresionantă de matură a faptelor și tendințelor ei. Temei pentru curiozitatea noastră de a afla exact, din gura dascălilor, ce preocupări stăruie în cîmpul de vederi al școlarului din satul lor de azi.

— Preocupările elevului — ne-a spus prof. Gh. Mircea, directorul Școlii generale de 10 ani din com. Pingărați, județul Neamț — stimulate, bineînțeles, de programele școlare, de radio și T.V., de jucăriile înseși, și ele altele decît în urmă numai cu 10—15 ani — tind să se apropie de cele ale elevului de la oraș. Ei sînt plini de imaginea realităților (impresionante) pe care le trăim, sînt foarte receptivi la ceea ce mediul socio-economic furnizează mai nou și mai original.

— Cum ați putea caracteriza mediul familial căruia îi aparțin elevii din satul dumneavoastră de azi? — ne-am interesat noi.

— Ideea de cultură, dragostea de carte, necesitatea de a se instrui, iată cîteva dintre dominantele actuale ale familiei din mediul rural. ne-a spus prof. Sabina Bodea, comandant de unitate la Școala generală din Tărlungeni, județul Brașov. Părinții ni se adresează astăzi cu un alt vocabular, ei dispun de un registru mai larg de exprimare. Vin cu interes la școală să cunoască munca fiilor lor; la lectorate, cu prilejul colocviilor și discuțiilor pe care noi, dascălii, le organizăm cu părinții, aceștia ne pun multe întrebări (și nu numai pe probleme de educație). Păcat că editurile — în special E.D.P. — nu vin în întîmpinarea acestor preocupări ale sătenilor, publicînd lucrări de orientare științifică mai riguroasă în domeniul pedagogiei și psihologiei elevilor.

— Ce particularități prezintă, după dv., raportul afectiv dintre profesorul de la sat și elevii săi de astăzi?

— Astăzi, la sat — ne-a spus inv. emerit Constantin Fiuoașă, directorul Școlii generale nr. 11 — Mărgineni, județul Bacău — între catedră și clasă se constituie legături afective de mult mai mare apropiere, pentru că în prezent cea mai mare parte dintre dascăli provin din familii de țărani și muncitori, deci cunosc și pot înțelege, în cele mai subtile nuanțe specifice mediului în care copilul trăiește și, deci, căile prin care se pot fertiliza inteligența sa singulară, toate procesele lui psihice.

Veșmintul modern se țese cu stăruință și migală

La Inspectoratul școlar al județului Bacău, convorbirea noastră a debutat cu ceea ce inspectorul M. Răducanu considera „cea mai caracteristică dintre preocupările actuale ale școlilor sătești din județ”: modernizarea procesului de învățămînt. Precum aveam să ne convinsem, că în acest județ, ca și în celelalte vizitate, există o adevărată efervescență în care inițiativa, spiritul gospodăresc, rîvna și dragostea de școală a profesorilor, părinților și autorităților locale se întîlnesc pentru a moderniza baza materială și conținutul învățămîntului. Așa că, în multe locuri, în peisajul sătesc apar mereu școli noi, spațioase, cu laboratoare și cabinete pe specialități, cu încălzire centrală etc. Și, ca întotdeauna, cînd există multă tragere de

inimă, pentru aceste lucrări, oamenii școlii nu au așteptat cu orice preț fonduri alocate de către stat. Cîteva exemple:

...Școala de cultură generală din comuna Mărgineni, județul Bacău. În curtea școlii se înalță două clădiri: una nouă cu etaj, clase luminoase și spațioase și una veche — școala rămasă moștenire de la generațiile precedente. Inițial, banii alocați pentru noua clădire ajungeau numai pe jumătate, adică pentru patru săli de clasă. Celelalte patru săli, care s-au adăugat pe parcurs sînt rodul inițiativelor gospodărești ale directorului, care a găsit calea cea mai potrivită pentru a mobiliza colectivul de cadre didactice, comitetele de părinți, pe muncitorii specialiști, elevii etc. Rezultatul? Construirea clădirii de care am vorbit, a două ateliere, a unei sere, a unui bufet, achiziționarea de materiale de construcții pentru o sală de sport, amenajarea clădirii vechi (care era „planificată” să fie demolată!), confecționarea în atelierele proprii a mobilierului pentru cabinete etc. Proiecte pentru viitor? O școală nouă în satul Barați, cu opt săli de clasă, o sală de sport, introducerea încălzirii centrale în clădirea școlii din Mărgineni și multe altele. Prin ce mijloace s-au realizat toate acestea? În cea mai mare parte prin mijloace proprii. Bunăoară: un împrumut rambursabil, amortizat prin cîștigul obținut de micro-C.A.P.-ul școlii, condus de elevi, la care se adaugă sumele destinate curățeniei (aproape 30 000 de lei), veniturile realizate de pe urma bufetului. Aceste surse bănești vor fi folosite și pentru înzestrarea în continuare a cabinetelor cu aparatură modernă, reparații, diverse construcții anexe etc.

Școala din satul Pănești, comuna Sascut, județul Bacău, va avea în această toamnă încălzire centrală. La inițiativa directorului Costea Dumitru, au răspuns cu tot entuziasmul cadre didactice, părinți, elevi, Consiliul popular, întreprinderi industriale. În noul local al școlii, construit în anul 1969 în numai 112 zile prin contribuția bănească a cetățenilor, iarna nu va mai intra. Săpăturile pentru canalizare au fost făcute de cadre didactice și elevi. Veniturile școlii provin din munca elevilor în micro-C.A.P.-uri și în diferite sectoare la C.A.P. Școala are un cont de 145 000 lei la bancă și sîntem siguri că vor fi întrebuiți cum se cuvine.

Mutații în concepția despre predare

Pașii ce se fac în modernizarea bazei materiale a școlii l-au pus firesc pe fiecare învățător și profesor în situația să-și reconsidere propriul sistem de muncă. Astfel, ne-am aflat în fața uneia dintre problemele noastre cele mai spinoase ale procesului de modernizare a școlii: modernizarea concepției despre predare a profesorului. Și nu pentru că oamenii de la catedră ar prefera să lucreze mereu după vechi canoane. În ciuda aparențelor, este mai puțin dificil să faci un cabinet de biologie sau spunem, decît să rezîndesti întregul proces al predării, creînd de fiecare dată lecția — o lecție care să pună în mișcare capacitatea creatoare, inițiativa și independența în acțiune a elevului, reușind să-i transmită și volumul obligatoriu de cunoștințe.

Învățătorii și profesorii, educatoarele din școlile vizitate caută în general soluții de îmbunătățire și creștere a eficienței lecțiilor conform cu noile exigențe. Preocupări speciale am găsit în școlile din Mărgineni, Pingărați, Sascut-Sat, Tărlungeni ș.a. În discuțiile pe care le-am avut cu cadrele didactice, cele mai multe dintre ele au subliniat că fiecare caută sursele de informare în problemele modernizării. Dar nu întotdeauna aceste surse satisfac necesitățile prezente de informare. Este de preferat ca, alături de presa pedagogică — ale cărei coloane, spuneau oamenii școlii — ar trebui mai larg rezervate informării desore problemele moderne ale diferitelor discipline de învățămînt, inclusiv ale didacticii, să fie mai mult utilizate radioul și televiziunea, care să organizeze emisiuni pentru corpul didactic privind modernizarea predării. De asemenea, învățătorii și profesorii s-au arătat în mare mă-

sură nemulțumiți de contribuția cercurilor pedagogice și a comisiilor metodice la informarea lor. Și astăzi, ele se opresc la teme învechite, uneori parcă inventate de cineva cu totul străin fluxului modern al vieții școlare (teme de genul: „Corelația dintre accesibil și estetic în procesul de învățămînt” — Școala generală de 8 ani nr. 2 din Izvorul Mureșului, județul Harghita); discuțiile din aceste ședințe mai suferă de vechea suficiență și astfel continuă să fie inefficiente. Ca urmare, unele cadre didactice se păstrează departe — nu din rea-voință, ci din nebanuirea problemelor — de ceea ce frîmîntă acut spiritul pedagogic modern din țară și de peste hotare. Aceasta se reflectă cel puțin în vocabularul lor „științific” demodat în străinicia cu care apără vechile structuri ale lecției etc. Și ca o curiozitate, amintim că în locuri unde eforturile pentru modernizarea bazei materiale sînt apreciable, am întâlnit și unele concepții îndoielnice despre ceea ce înseamnă inserarea noului în activitatea cu copiii: lecții după tipare învechite desfășurate însă în cabinete moderne pe specialități și cabinete pe specialități, înființate înainte de a crea cîteva condiții — nu foarte costisitoare, dar elementare — desfășurării nestîngerite a muncii didactice (vestiarele pe școală, dotări și amenajări speciale în vechile săli de clasă etc.). Neglijîndu-se acestea, în unele școli, clasele au devenit niște bazare încărcate cu planșe, fotografii, tablouri sinoptice (nu de cea mai bună calitate) etc., a căror mulțime și varietate îi complexesc pur și simplu pe copii, sustrăgîndu-i de la activitatea însăși și tocîndu-le simțul ordinii, al măsurii, al frumuseții.

În dinamica noului, ● constantă a tradiției: educația prin muncă

Dar cea mai tonică dintre constatarea pe care ni le-a prilejuit rîdînd nostru a fost grija corpului didactic de a trezi interesul elevilor pentru muncă, dragostea față de munca social-utile. Cu deosebită pregnanță s-au relevat preocupările pentru modernizarea procesului însuși de educație prin muncă, în sensul găsirii unor forme noi, pe măsura realităților concrete. Astfel, activitatea în micro-C.A.P.-uri la

multe din școlile vizitate vine să pregătească elevul nu pentru o realitate în general, ci pentru una existentă. „Sentimentul că munca lor este prețioasă pentru societate, sporește entuziasmul celor mici” ne spunea directorul școlii din Mărgineni. Îmi aduc aminte cu cît interes au primit elevii ideea organizării lotului școlar sub forma unui micro-C.A.P. În ultima adunare generală a membrilor cooperatori, micro-C.A.P.-ul nostru a provocat la întrecere cooperativă agricolă de producție. Vîrstnicii nu s-au supărat, ci au văzut în aceasta încrederea copiilor în forțele lor, dorința de a munci tot mai bine, de a fi cît mai utili satului.

În satul Pănești, cooperativa agricolă de producție, avînd un profil viticol, elevii au luat în arendă un lot de vie. În afara lucrărilor mecanizate, efectuate de cooperativa agricolă de producție, restul sînt executate de către elevi.

Valoroasă ni se pare inițiativa conducerilor unor școli, care au corelat pregătirea tehnico-productivă cu structura economică a satului respectiv, astfel încît eforturile elevilor să se facă în direcțiile cele mai potrivite. În satul Bistrița, avînd în vedere că școala este situată într-o zonă muntoasă, unde populația constituie o sursă pentru forța de muncă a centrului industrial din apropiere, elevii lucrează o zi pe săptămînă în atelierele fabricii „23 August” din Piatra Neamț. Tot astfel, ținînd seama de specificul local, la Școala generală din Tărlungeni, județul Brașov, atelierul este profilat pe producția elementelor de prefabricate; la Liceul din Dănești, județul Harghita, elevii modelează ceramica neagră — după profilul fabricii din localitate.

Prin munca lor, copiii contribuie la realizarea unor însemnate economii bănești pentru școală și sat. Dar nu cifrele au importanță. Important este că elevul se instruieste prin muncă, învață să o prețuiască executînd acum un preludiv pentru viitor.

„Și dacă privirea inteligentă a copiilor satului îi-l reamintește pe Nică, își vine în minte fără să vrei figura celui învățător din școala rurală de altădată, care, printr-o lege nescrisă, compensa cu prezența lui nobilă lipsa unui cadru material prielnic desfășurării unui învățămînt de calitate. Aceștia i-am asociat-o, în condițiile de azi, pe cea a pedagogului de la sat, preocupat de modernizarea învățămîntului, de găsirea celor mai potrivite formule de muncă pe linia unei bune tradiții!”

Stein Predescu
Cornelia Girmacea
Constantin Boțura

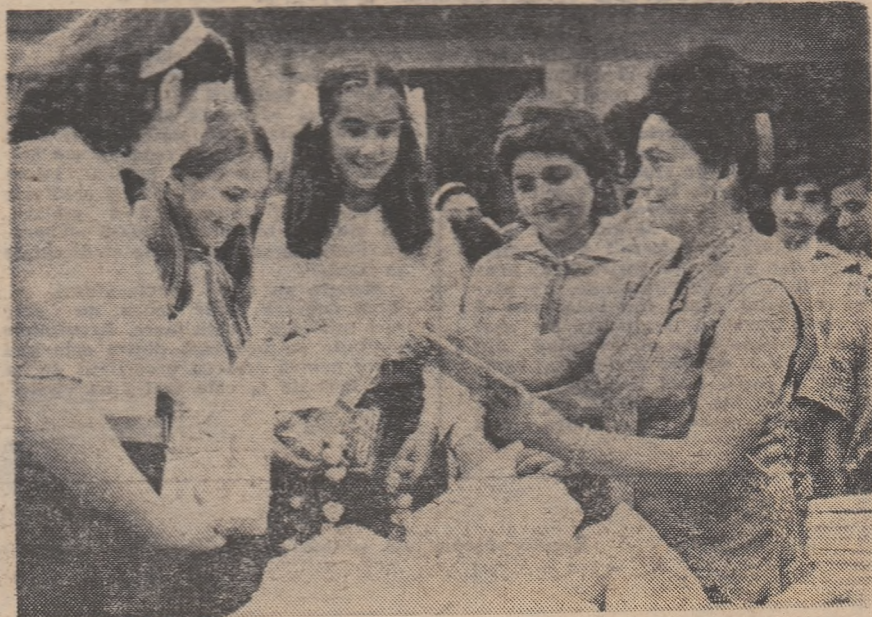
71. 508 lei — producția atelierelor școlare

(Urmare din pag. 1)

directorul școlii le-a conceput pentru noi amenajări vor prinde viață în această vacanță. Elevii s-au hotărît să-și dedice o parte din timpul lor liber muncind în folosul școlii.

Cele cîteva șantiere deschise, altele care se vor deschide, vor antrena într-o activitate de mare importanță economică și educativă întreaga școală. Îi vom întîlni, de

exemplu, ca brigadierii pe șantierul viitoarei săli de sport, o construcție de mari proporții situată în centrul orașului. Prin muncă patriotică a elevilor, cît și prin materialele procurate din surse locale la această construcție se va realiza economii de cîteva sute de mii de lei. De asemenea, liceenii își vor aduce aportul la extinderea atelierului de lăcătușărie, amenajarea laboratorului de biologie, la construcția unei sere.

O recompensă mult așteptată: premiile

Sindicatul educatorilor și preocupările lor actuale

În perioada 6—9 iunie, la Budapesta, a avut loc o întâlnire a organizațiilor profesionale ale educatorilor pe tema: „Problemele tinerilor educatori și rolul organizațiilor sindicale în rezolvarea lor”. La reuniune au fost prezenți 102 participanți, reprezentând 47 organizații naționale ale cadrelor didactice din 41 de țări și 8 organizații internaționale, printre care UNESCO, Federația Mondială a Oamenilor de Știință, Federația Sindicală Mondială (F.S.M.) și altele.

Inițiată și convocată de Comitetul Internațional de Cooperare Sindicală a Educatorilor (C.I.C.S.E.), întâlnirea a prilejuit dezbateri largi, purtate de pe poziția participării active a educatorilor la viața socială, degajând idei prețioase cu privire la rolul educației și educatorului în general și al cadrelor didactice tinere, în special, a răspunderilor ce revin celor ce au îmbrățișat nobila profesie didactică și a condițiilor pe care le implică îndeplinirea acestei misiuni.

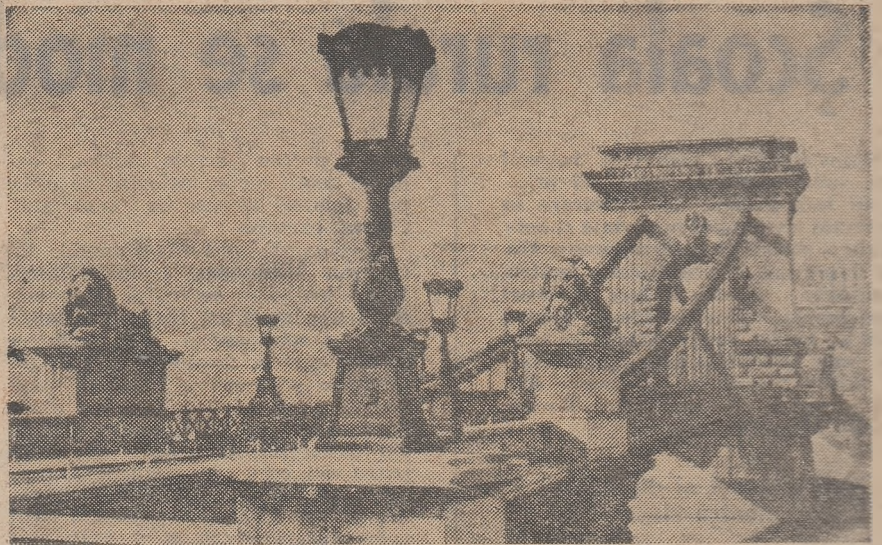
Printre convergențele majore ale punctelor de vedere exprimate, un loc de frunte îl ocupă ideea că problemele profesionale și sociale ale personalului didactic sînt pe deplin integrate în ansamblul problematicei tuturor oamenilor angajați în activitatea socială utilă. De aceea, acțiunile și, în multe țări, lupta sindicală pentru interesele socio-profesionale ale cadrelor didactice, se înscriu organic în ansamblul activității sindicale, desfășurate de toți cei ce muncesc.

Veniți de pe toate continentele, lucrînd în condiții uneori nefavorabile, confrunțați cu situații specifice, împărțînd concepții diferite, participanții la reuniunea de la Budapesta au demonstrat că înțeleg sensul dezvoltării lumii de azi, rolul activ ce revine educatorului în formarea generațiilor, în canalizarea eforturilor, energiei și aspirațiilor tineretului spre țeluri nobile, demne de epoca noastră.

Asa cum au subliniat numeroși participanți la întâlnire, educatorul, în adevăratul sens al cuvîntului, nu poate fi decît un exponent al mase-

lor celor ce muncesc, un propagator al științei și culturii, al ideilor înaintate. Aceasta implică o înaltă conștiință imbinată cu înțelegerea necesității de a acționa colectiv și organizat, de a participa activ la stabilirea și traducerea în viață a obiectivelor organizațiilor profesionale, într-o strînsă colaborare cu alte forțe care luptă, pe plan intern și internațional, pentru progres și democrație, pentru salvagardarea și consolidarea păcii.

În pofida marilor realizări ale minții omenești, lumea de azi constituie încă un conglomerat de contraste. Eliminarea lor pune probleme dificile și deosebit de urgente, solicită mobilizarea unor forțe sociale importante, în rîndul cărora mișcarea sindicală ocupă un loc de seamă. De aceea, înțelegînd răspunderea ce le revine, sindicatele se angajează conștient în acțiunile de transformare a societății, sprijină inițiativele menite să contribuie la ridicarea nivelului de trai material și spiritual al celor ce muncesc. Aceste eforturi se lovesc în unele cazuri, așa cum subliniau la Budapesta numeroși participanți la întâlnire, veniți din țările în curs de dezvoltare, de greutățile pe care le ridică în fața învățămîntului și educației înapoierea economică, lipsa de cadre și politica neocolonialistă, care face să crească și mai mult decalajul dintre aceste țări și cele dezvoltate. Dificultăți importante sînt întîlnite chiar și în țări cu tradiție culturală. Criza generală a societății capitaliste contemporane se reflectă din plin asupra învățămîntului. Lipsa unor condiții materiale

Vedere din Budapesta

la nivelul cerințelor, indiferența autorităților față de instituțiile de învățămînt și, mai ales, accesul limitat la educație și instrucție, determinat de o politică discriminatorie anarhică, restring efectele binefăcătoare ale educației, fac ca un număr tot mai redus de tineri să îmbrățișeze profesia didactică.

Discuțiile au scos în evidență diferențele mari existente în dotarea materială și concepția care călăuzește sistemul de învățămînt și educație din diferite țări, subliniind marile posibilități și atenția de care se bucură instituțiile de învățămînt în țările socialiste, problemele care preocupă educatorii, eforturile ce se fac pentru a adapta procesul complex de formare a tinerilor generației la nevoile actuale și de perspectivă ale dezvoltării economice, politice și sociale din aceste țări.

În afara acestor diferențe de situații, întâlnirea a prilejuit evidențierea a numeroase preocupări profesionale cu caracter comun, cum sînt pregătirea și perfecționarea cadrelor la un nivel științific și pedagogic corespunzător cerințelor mereu crescînde ale învățămîntului în societatea modernă, crearea condițiilor materiale necesare practicării profesiei didactice, atragerea tinerilor educatori la viața socială.

S-a subliniat necesitatea asigurării

unor condiții cît mai accesibile pentru recrutarea din rîndurile celor mai largi pături ale populației viitorilor educatori, sprijinirea pregătirii lor profesionale și sociale, manifestarea unei griji permanente pentru integrarea tineretului în activitatea instructiv-educativă de la catedră, pentru perfecționarea în profesională.

În același timp, întâlnirea a definit ca o trăsătură comună a activității sindicatelor participante prioritatea pentru promovarea drepturilor, libertăților și intereselor profesionale ale tinerelor cadre didactice, pentru îndeplinirea măsurilor menite să le asigure condiții de viață și de muncă corespunzătoare răspunderii sociale ce le revin, pentru stimularea lărgirii rîndurilor lor.

Reuniunea de la Budapesta a fost apreciată de către toți participanții ca o inițiativă utilă și pozitivă, care a contribuit la mai bună cunoaștere a preocupărilor sindicatelor de diferite afilieri și orientări pentru problemele învățămîntului, în general, și ale tinerelor cadre didactice în special, la definirea unor obiective comune, pe baza cărora poate fi lărgită cooperarea sindicală internațională.

Maria Stănescu

MENȚIUNI

Înapoi la tablă de ardezie?

O cercetare efectuată timp de doi ani, în rîndul a 150 de copii de clasă I, de către Institutul de psihologie al Politehnicii din Aachen a scos în evidență faptul că tablă și condeiul de ardezie ar rămîne totuși ustensilele ideale pentru învățarea scrierii la vîrstele mici. După cum susține profesorul Fr. Steinwachs, directorul Institutului și specialist în motrică scrisului, legăstena, de care suferă mulți dintre elevii școlii elementare, nu s-ar datoră unor leziuni cerebrale, ci

materialului de scris inadecvat vîrstei. Elevul mic simte nevoia să apese cu multă putere pe unea de scris. Cînd acestea sînt un creion obișnuit și hîrtia de caiet, mina alunecă mai repede, dînd senzația de nesigurantă. De aici o serie de neajunsuri în ceea ce privește învățarea scrierii și atitudinea elevului față de această activitate. Cercetătorii vest-germani susțin, în consecință, că ar fi necesară întoarcerea la tablă de ardezie și la vechiul condei.

Cultivarea interesului pentru lectură

Confrunțați cu problema formării unei gândiri profunde și a unui stil științific de muncă la copiii din școlile rurale, profesorii de la școala elementară din Auchtertool (Scoția) au avut o inițiativă eficientă. Începînd cu clasa I, în sala de studii a fost introdusă o bibliotecă. În fiecare dimineață, înainte de începerea lecției, copiii sînt îndrumați să ia de aici cărți pentru o lectură de plăcere; după amiază are loc o lectură instructivă, pentru dobîndirea de cunoștințe. Pe parcursul anului, copiii sînt îndemnați să ia cărți acasă, să le citească și apoi să le schimbe între ei. Începînd din clasa a IV-a, metoda devine mai complexă — copiii fiind învățați să consulte și o tablă de materii, un indice bibliografic, pentru a-și putea găsi

materialul dorit. În clasa a V-a, în timpul lecției, profesorul formulează o serie de întrebări — la care elevii trebuie să răspundă singuri, folosind enciclopediile și alte cărți. Într-o VI-a și a VII-a profesorul repartizează elevilor 6—7 teme mari, pentru întreg anul, care trebuie adîncite și rezolvate în colectiv (format din 3—4 școlari), cu ajutorul bibliotecii. Odată elaborate, lucrările sînt susținute și discutate în clasă.

Metoda nu este spectaculoasă și, după cum se poate vedea, nu cere nici mijloace costisitoare. Rezultatele obținute au fost însă dintre cele mai bune pentru crearea necesității de a citi încă de la cele mai mici vîrste.

N. Săcăliș

Actualități

La Hanoi a fost semnat Programul de schimburi culturale și științifice între Republica Socialistă România și R. D. Vietnam pe anii 1972—1973.

Programul prevede acordarea de către România a numeroase burse de studii complete sau de specializare unor tineri vietnamezi, schimb de publicații de specialitate din domeniul învățămîntului, încurajarea cooperării în domeniile științifice, tehnice și culturale.

Între 28.VI și 4.VII a.e. va avea loc la Sofia cel de al XI-lea Congres al științelor onomastice, organizat sub patronajul Comitetului internațional de științe onomastice (I.C.O.S.). Comunicările vor aborda probleme privind metodologia și sistematizarea cercetărilor; cercetări de nume slave și baltice; cercetări de nume germanice; cercetări de nume române; cercetări de nume din celelalte limbi indoeuropene; legături la denumiri, între limbi; izvoarele numelor de loc, cartografie etc.

Cu același prilej va fi deschisă o expoziție in-

ternațională a cărții de specialitate cu lucrări, periodice, hărți și alte materiale privind onomastica.

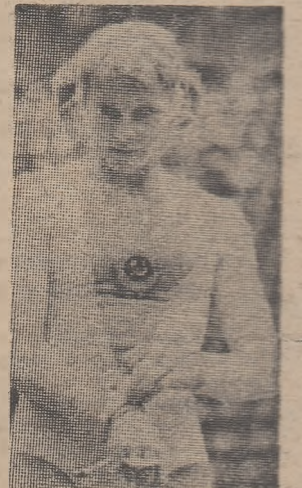
La Varșovia va fi înființat un centru matematic internațional, de ridicare a calificării cadrelor științifice. O înțelegere în acest sens a fost semnată în urmă cu cîva timp la Varșovia, de către președinții delegațiilor Academiei de științe din R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacia, R. D. Germană, R. P. Polonă, R. S. România, R. P. Ungară și U.R.S.S.

Centrul matematic internațional de la Varșovia va purta numele lui Ștefan Banach, creatorul și organizatorul școlii poloneze de analiză funcțională.

Un interesant și util concurs organizează în acest an Academia de Științe, Arte și Litere din Dijon. Tema concursului, „Noțiunea de cultură în 1972”. Lucrările ce se vor prezenta vor trebui să definească noțiunea de „cultură” în diferite epoci și civilizații, oprindu-se la ceea ce înseamnă ea astăzi, ce va însemna, pro-

tabil, mine. Totodată concurenții trebuie să examineze dacă progresul științelor și tehnicii poate să modifice natura culturii însăși și mijloacele de îmbogățire a ei.

Manifestare sportivă internațională de amploare. Universiada, se va organiza în 1973 la Moscova. Vor participa peste 3.000 de tineri din 70 de țări; întrecerile vor avea loc în cele mai mari palate ale sporturilor pe cele mai moderne stadioane.

La 17 ani, Tamara Lazarovici (U.R.S.S.) — cea mai bună gimnastă a Europei.